

**CENTRUM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
A HODNOCENÍ KRAJINY**

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE OBCE DOLNÍ ŽIVOTICE

OBJEDNATEL: **OBEC DOLNÍ ŽIVOTICE**
ZPRACOVATEL: **EKOTOXA s.r.o.**

ČERVEN 2016

© **EKOTOXA s.r.o.**

Fišova 403/7, 602 00 Brno – Černá Pole

tel. 558 900 010, fax 558 900 011, e-mail: emc@ekotoxa.cz

AUTORSKÝ KOLEKTIV

Mgr. Zdeněk Frélich

Ing. Eva Birgusová

Ing. Jiří Hon

Ing. Žaneta Žůrková

OBSAH

1.	ÚVOD	7
2.	ANALYTICKÁ ČÁST – CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉHO STAVU	10
2.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE A CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	10
2.1.1	Historie obce	13
2.2	OBYVATELSTVO A BYDLENÍ	18
2.2.1	Obyvatelstvo	18
2.2.2	Bydlení	19
2.2.3	Ekonomika a hospodářství	21
2.3	INFRASTRUKTURA	23
2.3.1	Dopravní infrastruktura	23
2.3.2	Technická infrastruktura	25
2.4	VYBAVENOST	27
2.4.1	Základní vybavenost v obci	27
2.4.2	Sport a další vybavenost	28
2.4.3	Památky a další zajímavosti v obci	29
2.4.4	Zdravotní a sociální služby	33
2.5	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	34
2.6	SPRÁVA OBCE	36
2.6.1	Volný čas, sport a kultura	37
2.7	DALŠÍ INFORMACE PRO POTŘEBY ZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU	39
2.7.1	Hlavní investiční akce realizované v posledních 5 letech	39
2.7.2	Zamýšlené projekty a investice v budoucnu	39
2.7.3	Hlavní priority rozvoje dle vedení obce	39
2.7.4	Hlavní dokumenty pro zájmové území	40
3.	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ A VEŘEJNÁ SETKÁNÍ	41
3.1	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	41
3.1.1	Dostupnost a úroveň služeb v obci	41
3.1.2	Hlavní problémy v obci	42
3.1.3	Priority v obci	43
3.2	PRŮZKUM V HERTICÍCH	44
3.3	VEŘEJNÁ SETKÁNÍ	45
4.	SOUHRN A ROZVOJOVÝ POTENCIÁL OBCE	46
5.	SWOT ANALÝZA	47
5.1	ÚVOD	47
5.2	SWOT ANALÝZA	47
6.	NÁVRHOVÁ – STRATEGICKÁ ČÁST	49
6.1	VIZE ROZVOJE OBCE	49
6.2	PRIORITNÍ OBLASTI ROZVOJE A PROGRAMOVÉ CÍLE	50
6.2.1	Prioritní oblast 1 – Doprava	51
6.2.2	Prioritní oblast 2 – Život v obci a vybavenost	53
6.2.3	Prioritní oblast 3 – Životní prostředí a infrastruktura	56
7.	VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY V ÚZEMÍ	58
7.1	STRATEGICKÉ DOKUMENTY V ÚZEMÍ	58
7.1.1	Hlavní strategické a rozvojové dokumenty	58
7.2	POPIS HLAVNÍCH VAZEB NA NADŘÁZENÉ DOKUMENTY	59
7.2.1	Česká republika	59
7.2.2	Moravskoslezský kraj	59
8.	REALIZAČNÍ ČÁST	61
8.1	ZPRÁVA O NAPLŇOVÁNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU A ZÁSObNÍK PROJEKTŮ	61
8.2	AKTUALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU	62

9. POUŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ.....63

SEZNAM TABULEK

TAB. 1: SOUHRNNÉ INFORMACE O OBCI DOLNÍ ŽIVOTICE – I	10
TAB. 2: SOUHRNNÉ INFORMACE O OBCI DOLNÍ ŽIVOTICE – II	11
TAB. 3: POČET OBYVATEL A JEHO VÝVOJ (K 31. 12.) A POROVNÁNÍ S SO ORP OPAVA MEZI LETY 2003-2013	18
TAB. 4: VĚKOVÁ STRUKTURA OBCE A POROVNÁNÍ S SO ORP OPAVA K 31. 12. 2013.....	18
TAB. 5: VÝVOJ PŘIROZENÉHO A MIGRAČNÍHO PŘÍRŮSTKU A JEJICH HRUBÝCH MĚR ZA TŘÍLETÁ OBDOBÍ A POROVNÁNÍ S SO ORP OPAVA MEZI LETY 2008 - 2013	18
TAB. 6: VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA A POROVNÁNÍ S SO ORP OPAVA, MSK A ČR V ROCE 2011 (%).....	19
TAB. 7: SROVNÁNÍ POČTU TRVALE OBYDLENÝCH DOMŮ A BYTŮ V OBCI A V SO ORP OPAVA..	19
TAB. 8: DOMOVNÍ FOND NA ÚZEMÍ OBCE A V SO ORP OPAVA V ROCE 2001	19
TAB. 9: DOMOVNÍ FOND NA ÚZEMÍ OBCE A V SO ORP OPAVA V ROCE 2011	19
TAB. 10: SROVNÁNÍ TRVALE OBYDLENÝCH BYTŮ ČLENĚNÝCH PODLE PRÁVNÍCH DŮVODŮ K UŽÍVÁNÍ V OBCI A SO ORP OPAVA.....	20
TAB. 11: DOKONČENÉ BYTY V OBDOBÍ 2007–2013	20
TAB. 12: HODNOCENÍ VÝVOJE POČTU TRVALE OBYDLENÝCH BYTŮ V LETECH 2001–2011.....	20
TAB. 13: PRŮMĚRNÁ ROČNÍ MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI (%) V OBDOBÍ 2007 AŽ 2011	21
TAB. 14: OBLAST PODNIKÁNÍ V OBCI DOLNÍ ŽIVOTICE V ROCE 2016.....	21
TAB. 15: HLAVNÍ SPOLEČENSKÉ AKCE V OBCI.....	37
TAB. 16: HLAVNÍ REALIZOVANÉ PROJEKTY V PŘEDCHOZÍM OBDOBÍ.....	39
TAB. 17: PŘIPRAVOVANÉ VÝZNAMNĚJŠÍ PROJEKTY PRO NADCHÁZEJÍCÍ OBDOBÍ.....	39
TAB. 18: HODNOCENÍ SLUŽEB V OBCI – ZÁVĚRY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	42
TAB. 19: PROBLÉMY V OBCI – ZÁVĚRY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	42
TAB. 20: PRIORITY V OBCI – ZÁVĚRY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	43
TAB. 21: PO DOPRAVA – ZÁSOBNÍK PLÁNOVANÝCH A POTENCIÁLNÍCH PROJEKTŮ.....	52
TAB. 22: PO ŽIVOT V OBCI A VYBAVENOST – ZÁSOBNÍK PLÁNOVANÝCH A POTENCIÁLNÍCH PROJEKTŮ	54
TAB. 23: PO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A INFRASTRUKTURA – ZÁSOBNÍK PLÁNOVANÝCH A POTENCIÁLNÍCH PROJEKTŮ	57
TAB. 24: VAZBY PRIORITYNÍCH OBLASTÍ SP ROZVOJE NA PROBLÉMOVÉ OBLASTI DOHODY O PARTNERSTVÍ.....	59
TAB. 25: VAZBY PRIORITYNÍCH OBLASTÍ SP NA PRIORITYNÍ OBLASTI STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR.....	59
TAB. 26: VAZBY PRIORITYNÍCH OBLASTÍ SP ROZVOJE NA PRIORITYNÍ OBLASTI STRATEGIE ROZVOJE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE NA LÉTA 2009 – 2020.....	60

1. ÚVOD

Strategický plán rozvoje obce Dolní Životice (dále především strategický plán) představuje důležitý střednědobý dokument, který pomáhá nasměrovat budoucí rozvoj obce v dílčích rozvojových oblastech. Zahrnuje v sobě jak programové cíle rozvoje, tak i konkrétní opatření a z nich vycházející aktivity, jejichž realizace přispěje k naplnění daných priorit a dosažení strategické vize. Strategický plán je rovněž podkladem při přípravě projektů s předpokládanou podporou evropských fondů v programovém období 2014-2020.

Předkládaný Strategický plán se zaměřuje přibližně na období 2016 – 2022(25) a vychází z provedených analytických prací (Charakteristika současného stavu), veřejných setkání s občany obce, provedeného dotazníkového šetření mezi občany obce a dotazníku zpracovaného zpracovatelem strategie obce. Tyto práce proběhly v období od dubna do června 2016.

Struktura dokumentu vychází z metodik Ministerstva pro místní rozvoj – tj. METODIKA TVORBY PROGRAMU ROZVOJE OBCE z roku 2012, jejímž autorem jsou společnosti GaREP, spol. s r. o. a e-Rozvoj.cz, s.r.o. a přizpůsobuje se potřebám obce. Struktura dokumentu je následující:

- Úvod
- Analytická část
 - o Charakteristika současného stavu
 - o Zhodnocení rozvojového potenciálu obce
 - o SWOT analýzy
- Návrhová část
 - o Vize rozvoje obce
 - o Prioritní oblasti
 - o Programové cíle
 - o Podporovaná opatření a projekty
- Realizační část

Analytická část popisuje současný stav obce Dolní Životice, je zakončena SWOT analýzou a představuje vstup pro návrhovou část. Ze schválené SWOT analýzy vychází návrh rozvojové vize obce a nastavení cílů, pro jejichž naplnění jsou nastavena opatření. U jejich popisu jsou taktéž uvedeny příklady vhodných aktivit.

Do zpracování strategického plánu byla zapojena veřejnost v obci, která měla možnost vyjádřit své priority prostřednictvím dotazníkového šetření/ankety, kterým byl zjišťován názor obyvatel na hlavní problémy v obci a současně na hlavní priority k řešení, a dále v rámci dvou veřejných setkání v květnu a červnu.

**Strategický plán rozvoje obce Dolní Životice byl schválen usnesením
zastupitelstva dne 18.7. 2016.**

ANALYTICKÁ ČÁST

2. ANALYTICKÁ ČÁST – CHARAKTERISTIKA SOUČASNÉHO STAVU

Obec Dolní Životice leží 10 km jihozápadně od města Opavy v mírně zvlněném terénu kotliny, kterou protéká řeka Hvozdnice. Na podrobných horopisných mapách nese tato kotlina název obce, která se nachází v jejím nejnižším místě. Je to Stěbořická kotlina, nejvyšší část vyššího horopisného celku-Nízký Jeseník.

Povrch obecního katastru, jehož osud tvoří řeka Hvozdnice, se zvedá směrem severním k plochému rozvodí mezi Hvozdnicí a potokem Velká a směrem jihozápadním k severním svahům Polomské plošiny, která je součástí Nízkého Jeseníku. Nadmořská výška obce se pohybuje mezi 299 m (hladina Hvozdnice) a 360 m (jihozápad obce v blízkosti Životických Hor).

Obec se skládá ze dvou místní částí - Dolních Životic a osady Hertice. Katastrální území obce o výměře 1126 ha sousedí s katastry Jezdkovic, Stěbořic, Slavkova, Štáblovice, Mikolajic, Lhotky u Litultovic a Litultovic. Ke katastru obce Dolní Životice patří lokality Podlesí, osada Hertice a Nový Dvůr (dnes ulice U Sušárny).

2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE A CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Tab. 1: Souhrnné informace o obci Dolní Životice – I

Souhrnné informace	
Status:	Obec
Typ sídla:	Ostatní obce
ZUJ (kód obce):	553051
NUTS5:	CZ0805553051
LAU 1 (NUTS 4):	CZ0805 - Opava
NUTS3:	CZ080 - Moravskoslezský kraj
NUTS2:	CZ08 - Moravskoslezsko
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Opava
Obec s rozšířenou působností:	Opava
Katastrální plocha (ha):	1 126
Počet bydlících obyvatel k 1.1.2015:	1 092
Nadmořská výška (m n.m.):	299
Zeměpisné souřadnice (WGS-84):	17° 46' 47" E , 49° 53' 50" N
První písemná zpráva (rok):	1 251
PSČ:	74756

Zdroj: www.risy.cz, obecní úřad

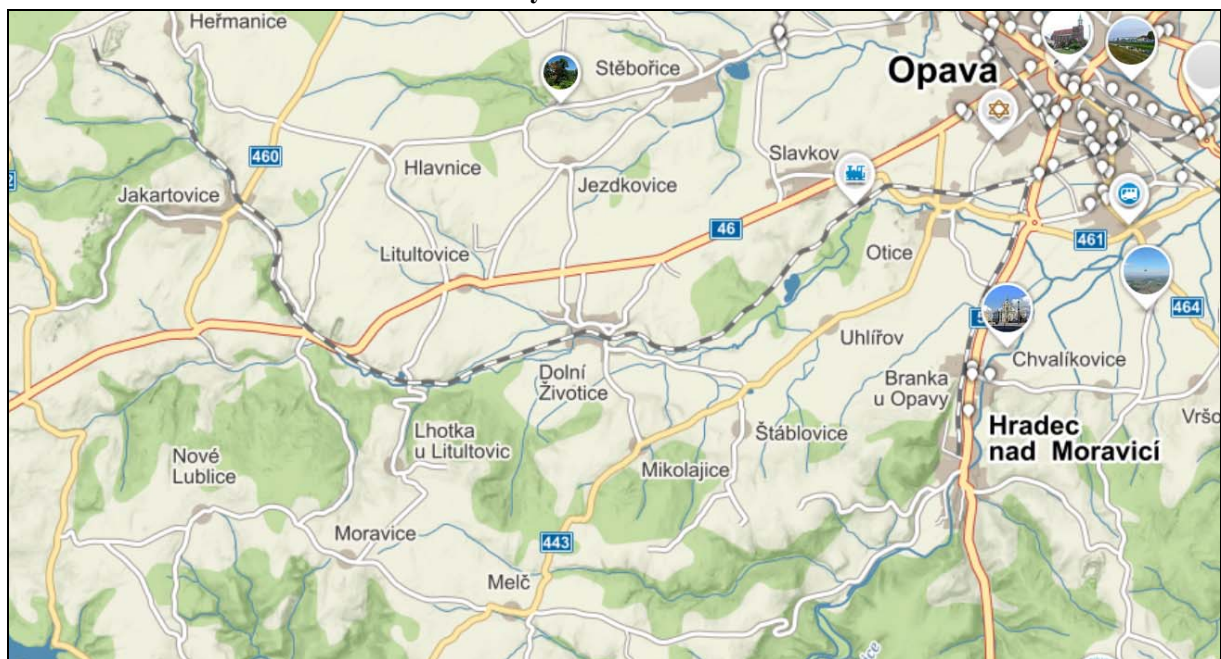
Tab. 2: Souhrnné informace o obci Dolní Životice – II

Obyvatelé	
Počet obyvatel	1092
Přirozený přírůstek	-11
Saldo migrace	-23
Živě narození	11
Zemřeli	22
Přistěhovalí	25
Vystěhovalí	48
Průměrný věk	41,5
Podíl obyvatel ve věku 0 - 14 let na celkovém počtu obyvatel (%)	14,7
Podíl obyvatel ve věku 15 - 64 let na celkovém počtu obyvatel (%)	69,5
Podíl obyvatel ve věku 65 let a více na celkovém počtu obyvatel (%)	15,8
Území	
Orná půda (ha)	775,3
Zahrady (ha)	27,8
Ovocné sady (ha)	1
Trvalé travní porosty (ha)	44,4
Lesní půda (ha)	180,9
Vodní plochy (ha)	15,4
Zastavěné plochy (ha)	23,2
Ostatní plochy (ha)	58,5
Zemědělská půda (ha)	848,4
Celková výměra (ha)	1 126
Další informace	
Počet dokončených bytů	-
Počet hromadných ubytovacích zařízení celkem	-
Podíl nezaměstnaných osob (%)	6,5
Koeficient ekologické stability	0,31

Zdroj: ČSÚ

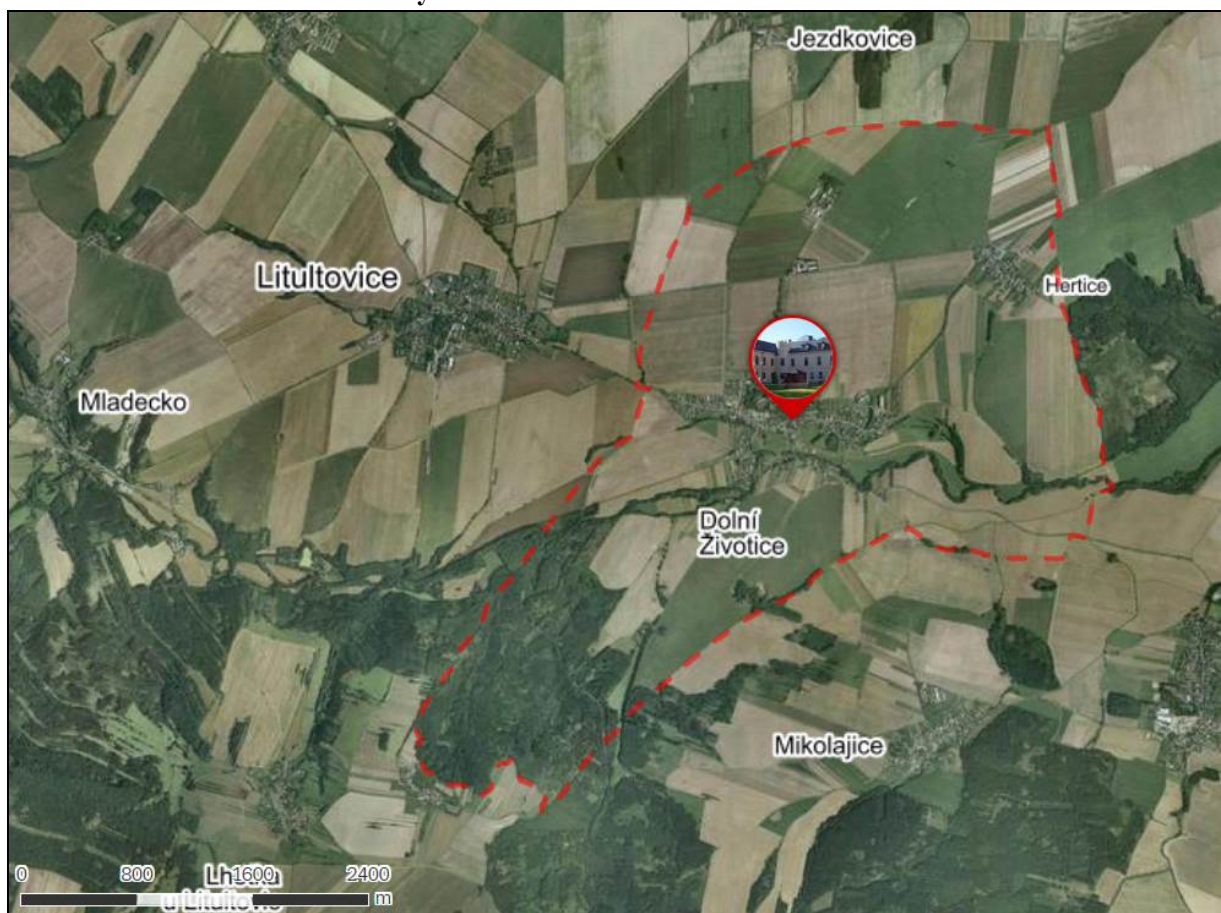
Poznámka: Údaje platí pro poslední statistické zjišťování jednotlivých údajů (období od 31.12.2012 – 31.12.2014)

Obr. č. 1 Obec Dolní Životice a širší vztahy

Zdroj: www.mapy.cz

Obr. č. 2 Obec Dolní Životice – vymezení katastru obce

Zdroj: www.mapy.cz

2.1.1 Historie obce

Dolní Životice vznikly v období tzv. vnitřní kolonizace českého státu, která umožnila zakládáním nových vsí hospodářské využití pohraničních lesních oblastí. Dolní Životice jsou dodnes formou zástavby a původním uspořádáním polních tratí příkladem tzv. lesní lánové vsi. Rolnické domy tvořily původně řadu kolem hlavní komunikace, za nimi následovaly dvory s hospodářskými budovami a lán orné půdy příslušející k usedlosti zakončený zpravidla pastvinou a lesem. Původní lány tvořily zemědělskou hospodářskou jednotku, jejíž majitelé tzv. lánici byli zatíženi pevně stanovenou peněžní a naturální daní a pracovními povinnostmi. Největší utrpení obyvatelům Životic a Hertic ovšem způsobily válečné události.

O založení Dolních Životic ani Hertic není přímých písemných dokladů. Z několika nepřímých zmínek v nejstarších listinách lze však soudit, že Dolní Životice založil v hustém pohraničním lese mezi Moravou a Slezskem v době kolonizace horlivý zakladatel vesnic - Zibota (někdy též uváděný jako Siboto). Vesnic nesoucích Zibotovo jméno je na Moravě, v moravské a přilehlé polské části Slezska celkem jedenáct. Nejstarší zmínka o Zibotovi je z r. 1087 v listině kněžny Eufémie, vdovy po olomouckém úředním knížeti Otovi, další Zibota je doložen jako autor závěti z r. 1223, v níž Jan, Zibotův syn, odkazuje dvě vsi, které sám založil v pohraničním lese, svým bratrancům Semjanovi a Otovi. Je nesnadné určit, který z těchto Zibotů a kdy Dolní Životice založil, jisté však je, že vznikly před rokem 1200 a že zakladatel i jeho potomci sídlili ve vodní tvrzi, jejíž zbytky jsou v Dolních Životicích dodnes zachovány. Vodní tvrz i vesnici Životice zničili Tataři r. 1241.

První historická zmínka o Životicích je v nejstarším seznamu obcí panství olomouckého biskupství, který pochází z let 1316-25. Jsou zde ovšem uvedeny pod jménem Schoenstein (tento název se vyvinul ze jména Schaunstein, názvu nové tvrze vybudované kolem r. 1310 u dnešních Životických Hor pod Strážistěm jako sídlo majitelů jedné části Životic.

Za zakladatele Hertic, které vznikly přibližně ve stejné době jako Dolní Životice, je považován jistý Herard (Hereš), jehož jméno však v listinách není doloženo, stejně jako nebyly nalezeny zbytky předpokládané hertické tvrze. Obě obce byly spáleny v r. 1241 za vpádu Tatarů do Evropy a snad byly i dočasně vyhlazeny. První historická zmínka o Herticích je z r. 1251, kdy známý olomoucký biskup Bruno ze Schauenburka potvrdil vlastnictví Hertic svému manovi Bertholdovi. Roku 1370 se Hertice dělí na dva díly- větší díl připadl k panství životickému, vlastníky menšího dílu byli postupně Dominik z Hertic (do r. 1381, bratři Jan a Velik z Hertic (do r. 1392), Jan Kuchmeister (do r. 1407), Lúček (Lukáš) z Hertic (do r. 1436), Jan Lúček z Hertic (do r. 1453). Od r. 1523 připadly Hertice trvale k Životicím.

Hrabě Kamillo Razumovský z Vikštejnu

V historii Dolních Životic sehrála na konci 19. a začátku 20. století základní vliv rodina hraběte Kamilla Razumovského z Vikštejnu. Jeho jméno je nesmazatelně spojeno s obcí.

Narodil se 21. srpna 1852 v Českém Rudolci. Jeho prapředci, jmenovitě Jakov Razumovský (2. polovina 17. století), pocházejí z carské Rusi. Hraběcí titul rod Razumovských získal v roce 1744 od císaře Karla VII. Otcem Kamilla byl Leon Razumovský. Po smrti otce (1868) se jeho matka Alžběta Terezie s Kamilem přestěhovala z Českého Rudolce do Vídně, kde se stal chovancem Tereziánské akademie, po jejímž absolvování se uplatnil jako okresní hejtmán ve Štemberku na Moravě, později jako místodržitelský rada. V roce 1882 se oženil s Marií Wienerovou z Weltenu. V roce 1884 se stali Razumovští majiteli velkostatku Horní Vikštejn a postupně přikoupili velkostatek Horní Ves, Jánské koupele a v roce 1898 také velkostatek moravské enklávy v Dolních Životicích. Razumovští brzy srostli s novým prostředím a v následujících desetiletích stáli doslova za každou významnější akcí,

která se v obcích na jejich velkostatkářských územích konala. V roce 1882 byl Kamillovi ve Vídni znovu uznán hraběcí stav, restriktem ministerstva vnitra z roku 1916 bylo jemu a jeho potomkům povoleno užívat predikátu „von Wigstein“. Kamillo se však z výsady dlouho netěšil. Dne 5. prosince 1917 odpoledne přijel z Vikštejna domů na Životický zámek, stačil ještě prohodit pár slov se svou ženou a klesl mrtev k zemi. Pohřben byl 4 dny poté do rodinné hrobky v Radkově.

Za rozhodující podpory hraběte Razumovského byly vystaveny gotizující kostely v Melči a Dolních Životicích; velkou pozornost věnoval i sídlu svých předchůdců – zříceninám hradu Vikštejn. Pro své potomky vystavěl kryptu pod kostelem Nejsvětějšího Spasitele v Dolních Životicích.

Byl majitelem několika velkostatků, jejichž bohatství spočívalo hlavně v přítomnosti rozsáhlých lesů, povzněl téměř zapomenuté lázně v Jánských Koupelích a poskytoval pracovní příležitosti mnoha lidem v tomto kraji. Zaměstnanci Razumovských byli skutečně skvěle existenčně zajištěni. Například lidé pracující na velkostatku nedostávali sice výjimečně vysoký plat, ale zato mnoho naturálií, a to bylo zvláště v dobách všeobecného nedostatku velice výhodné. Kamillo se účastnil i bohatého spolkového života ve svých obcích i v Opavě.

Stál v čele mysliveckých spolku, předsedal také např. výstavnímu výboru Slezské výstavy parohu. Jeho činnost byla náležitě oceněna i z vyšších míst. Už na počátku 80. let obdržel za své služby ve státní správě Řád železné koruny III. třídy s titulem rytíře. Roku 1908 byl vyznamenán Komturním křížem císaře Františka Josefa s hvězdou a konečně o Vánocích 1908 dostal „za nový chrám a zařízení duchovní správy v Životicích a štědrou podporu kostelu, klášteru, škol a dobročinných podniků“ papežský Řád sv. Řehoře a jeho žena Marie byla vyznamenána záslužným Zlatým křížem.

Obr. č. 3 Silo z přelomu 19. a 20. století

Obr. č. 4 Rodina hraběte Kamilla Razumovského z Vikštejnu

Obr. č. 5 Rodina hraběte Kamilla Razumovského z Vikštejnu

RODINA HR:CAMILLA RAZUMOVSKY von Wigstein
(Stříbrná svatba 1907)

Sedají: Hraběnka Marie (ur.Wiener von Welten)
(1856-1936)

Stojí: Marie (hr.Spiegelfeld), 1889-1976

Kamillo 1890-1965

Andreas, 1882-1981

Elisabeth, (baronka Zessner-Spitzenberg)
1886-1946

Leon, 1888-1915

Vývoj obce je patrný také na historických mapách – viz níže.

Obr. č. 6 Obec Dolní Životice na mapě z 19. století (II. vojenské mapování, 1836-1852)

Zdroj: www.mapy.cz

Obr. č. 7 Obec Dolní Životice na mapě z 19. století (III. vojenské mapování, 1876 až 1880)

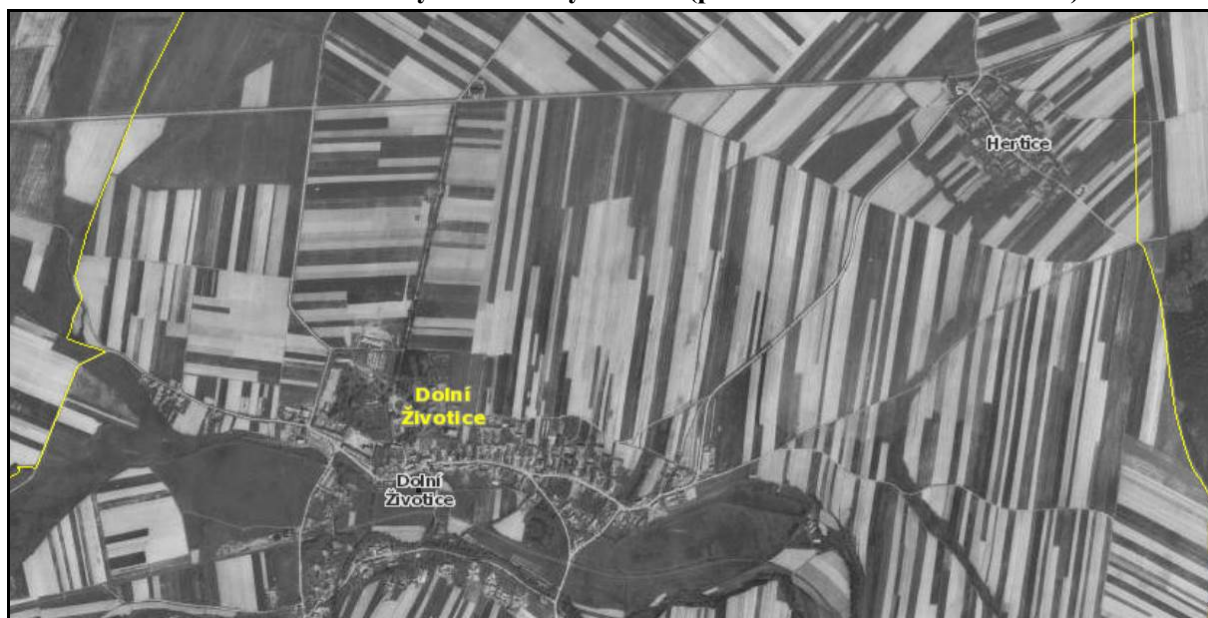
Zdroj: <http://olmaps.geolab.cz>

Obr. č. 8 Obec Dolní Životice – letecký snímek (padesátá léta 20. století - 1955)

Zdroj: <http://kontaminace.cenia.cz/>

Obr. č. 9 Obec Dolní Životice – výřez - letecký snímek (padesátá léta 20. století - 1955)

Zdroj: <http://kontaminace.cenia.cz/>

Poznámka: na obrázku je vidět, že v roce 1955 stála na místě dnešní průmyslové zóny jen sýpka (viz výše) u hlavní silnice I/46, dále lze vidět, že v roce 1955 ještě na zdejších pozemcích neproběhla kolektivizace.

2.2 OBYVATELSTVO A BYDLENÍ

2.2.1 Obyvatelstvo

Počet obyvatel obce Dolní Životice se pohybuje pod hodnotou 1150 (k 1.1.2015 –1092 obyvatel), přičemž průměrný věk je 41,5 let. Jejich rozčlenění dle dílčích kategorií a vývoj obyvatelstva je zpracováno v následujících tabulkách.

(Je potřeba doplnit, že celkový počet obyvatel obce, věkové složení a vzdělanostní struktura je poměrně významně ovlivňováno počtem klientů v Domově pro zdravotně a mentálně postižené muže, který se v obci nachází – viz níže).

Tab. 3: Počet obyvatel a jeho vývoj (k 31. 12.) a porovnání s SO ORP Opava mezi lety 2003-2013

Obec	Rok		Rozdíl mezi lety 2013 a 2003	
	2003	2013	Absolutně	Relativně (%)
Dolní Životice	1 143	1 126	-17	-1,5
SO ORP Opava	101 472	101 750	278	0,3

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR; ÚAP SO ORP Opava 2014, vlastní výpočty

Tab. 4: Věková struktura obce a porovnání s SO ORP Opava k 31. 12. 2013

Obec	Věková skupina (%)			Index stáří (2013)	Index stáří (2011)
	0 - 14	15 - 64	65 a více		
Dolní Životice	14,7	69,4	15,9	1,08	0,93
SO ORP Opava	15,0	68,3	16,7	1,11	1,04

Zdroj: ČSÚ, Územně analytické podklady, 2014; vlastní výpočty

Pro hodnocení vývoje počtu obyvatelstva obce a SO ORP Opava a jejich rezidenční atraktivity je nutné rozdělit vývoj počtu obyvatel do dvou složek - do jeho přirozené složky, která je výsledkem procesů porodnosti a úmrtnosti a dále migrační složky. Právě druhá z nich se častěji používá jako indikátor pro určení atraktivity dané obce pro bydlení. Tato složka má také výraznější dynamiku a geograficky je mnohem více variabilní. Následující tabulka ukazuje vývoj přirozené změny obyvatelstva a migračního salda v obci a SO ORP Opava ve dvou tříletých obdobích - 2008-2010 a 2011-2013.

Tab. 5: Vývoj přirozeného a migračního přírůstku a jejich hrubých měr za tříletá období a porovnání s SO ORP Opava mezi lety 2008 - 2013

Obec	Počet obyvatel		Přirozený přírůstek				Migrační přírůstek			
			2008-2010		2011-2013		2008-2010		2011-2013	
	2010	2013	3 roky abs.	roční rel. (‰)	3 roky abs.	roční rel. (‰)	3 roky abs.	roční rel. (‰)	3 roky abs.	roční rel. (‰)
Dolní Životice	1152	1126	-7	-2,0	-14	-4,1	3	0,9	4	1,2
SO ORP Opava	101 646	101 750	-68	-0,2	-122	-0,4	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR; ÚAP SO ORP Opava 2014, vlastní výpočty

Počet a složení obyvatelstva obce je velmi ovlivněn počtem osob v Domově pro zdravotně a mentálně postižené muže v DŽ. Při zahájení provozu tohoto zařízení se nárazově přistěhovalo do obce 145 osob. Dnešní stav obyvatel tohoto zařízení čítá 90 osob. Také vysoká úmrtnost a obměna těchto klientů ovlivňuje statistiku počtu obyvatel obce.

Tab. 6: Vzdělanostní struktura a porovnání s SO ORP Opava, MSK a ČR v roce 2011 (%)

Obec	Bez vzdělání, nezjištěné, neukončené základní, základní	Vyučení a střední bez maturity	Úplné střední s maturitou a vyšší odborné a nástavbové	Vysokoškolské	Úplné střední s maturitou, VOŠ a VŠ v roce 2011	Úplné střední s maturitou, VOŠ a VŠ v roce 2001	Index změny 2011/2001
Dolní Životice	30,8	38,7	22,9	7,6	30,5	23,7	1,29
SO ORP Opava	22,1	34,4	30,7	12,8	43,5	36,8	1,18
Moravskoslezský kraj	24,6	34,7	29,3	11,4	40,7	34,2	1,19
Česká republika	23,9	32,8	30,9	12,4	43,3	37,2	1,16

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001, SLDB 2011; ÚAP SO ORP Opava 2014, vlastní výpočty

2.2.2 Bydlení

Níže uvedená část uvádí základní statistiky týkající se bydlení a hlavní trendy vývoje.

Převážná část bytů v obci (na základě sčítání v roce 2011) je v rodinných domech (233/rok 2011) ve vlastním domě (217/rok 2011).

Tab. 7: Srovnání počtu trvale obydlených domů a bytů v obci a v SO ORP Opava

Obec, SO ORP	Trvale obydlené domy			Trvale obydlené byty		
	2001	2011	Index (%)	2001	2011	Index (%)
Dolní Životice	225	242	7,6	303	333	9,9
SO ORP Opava	16 302	17 368	6,5	36 621	37 448	2,3

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001 a 2011, ÚAP SO ORP Opava 2014

Pozn.: Jedná se i o byty v rodinných domech

Tab. 8: Domovní fond na území obce a v SO ORP Opava v roce 2001

Obec, SO ORP	Domy celkem	Trvale obydlené domy			Neobydlené domy		Slouží k rekreaci
		Celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Celkem	Podíl (%)	
Dolní Životice	265	225	215	5	40	15,1	7
SO ORP Opava	17 834	16 302	14 210	1 865	1 532	8,6	475

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001, ÚAP SO ORP Opava 2014

Tab. 9: Domovní fond na území obce a v SO ORP Opava v roce 2011

Obec, SO ORP	Domy celkem	Trvale obydlené domy			Neobydlené domy		Slouží k rekreaci
		Celkem	Rodinné domy	Bytové domy	Celkem	Podíl (%)	
Dolní Životice	279	242	233	5	37	13,3	8
SO ORP Opava	19 146	17 368	15 182	1 965	1 778	9,3	485

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011, ÚAP SO ORP Opava 2014

Tab. 10: Srovnání trvale obydlených bytů členěných podle právních důvodů k užívání v obci a SO ORP Opava

Obec, SO ORP, kraj	Počet trvale obydlených		Právní forma užívání trvale obydlených bytů							
			ve vlastním domě		v osobním vlastnictví		nájemní		družstevní	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
Dolní Životice	303	333	203	217	0	10	36	35	6	0
SO ORP Opava	36 621	37 448	14 690	15 863	3 209	9 138	8 933	4 870	5 126	3 257

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001 a 2011, ÚAP SO ORP Opava 2014

Pozn.: Jedná se i o byty v rodinných domech

Tab. 11: Dokončené byty v období 2007–2013

Obec, SO ORP, kraj, ČR	Dokončené byty v letech							Celkem		
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007–2011	2008–2012	2009–2013
Dolní Životice	0	0	1	6	3	1	6	10	11	17
SO ORP Opava	175	191	229	237	261	264	327	1 093	1 182	1 318
Moravskoslezský kraj	1 958	2 453	2 984	2 898	2 523	2 698	2 396	12 816	13 556	13 499
Česká republika	41 649	38 380	38 473	36 442	28 630	29 467	25 246	183 574	171 392	158 258

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ (2014), ÚAP SO ORP Opava 2014

Tab. 12: Hodnocení vývoje počtu trvale obydlených bytů v letech 2001–2011

Obec, SO ORP, kraj, ČR	Trvale obydlené byty		Změna počtu obydlených bytů v letech 2001–2011	
	2001	2011	abs.	%
Dolní Životice	303	333	30	109,9
SO ORP Opava	36 621	37 448	827	102,3
Moravskoslezský kraj	468 748	460 513	-8 235	98,2
Česká republika	3 827 678	3 894 210	66 532	101,7

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001 a 2011, ÚAP SO ORP Opava 2014, vlastní výpočet

Pozn.: Jedná se i o byty v rodinných domech

Obr. č. 10 Obec Dolní Životice – z příjezdové komunikace

2.2.3 Ekonomika a hospodářství

2.2.3.1 Nezaměstnanost

Na základě dohody mezi Českým statistickým úřadem a Ministerstvem práce a sociálních věcí počínaje lednem 2013 přechází na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem *Podíl nezaměstnaných osob*. Tento ukazatel vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti, která poměřuje všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám. Nový ukazatel *Podíl nezaměstnaných osob* má kvůli odlišné definici jinou úroveň a tudíž je s původním ukazatelem nesrovnatelný.

Momentálně jsou veřejně k dispozici data o nezaměstnanosti v letech 2012 a 2013 pouze pro okresy a vyšší územní celky. Údaje o míře nezaměstnanosti a volných pracovních místech na úrovni obcí jsou k dispozici pouze do roku 2011, proto zde byla ponechána i původní zpracovaná data, která byla čerpána z portálu Ministerstva práce a sociálních věcí. Průměrné roční hodnoty v tabulkách byly vypočítány z údajů za každý měsíc daného roku.

Tab. 13: Průměrná roční míra nezaměstnanosti (%) v období 2007 až 2011

Obec	Průměrná roční míra nezaměstnanosti					
	2007	2008	2009	2010	2011	Průměr
Dolní Životice	7,96	5,92	7,79	11,40	10,69	8,75
SO ORP Opava	8,24	6,40	8,76	9,73	9,75	8,58

Zdroj: MPSV, ÚAP SO ORP Opava 2014, 2014

2.2.3.2 Podnikání

Velká část obyvatel není nucena dojíždět za prací mimo obec, neboť je zde oproti řadě jiných obcí dostatek pracovních příležitostí, i díky průmyslové zóně nad silnicí I/46 v lokalitě Nový Dvůr. Zde působí několik firem, které jsou uvedeny v tabulce níže. Pokud se dojíždí, jedná se především o dojíždění do Opavy.

Podnikání v obci je třeba (v rámci možností obce) podporovat, neboť kromě zaměstnanosti je dalším pozitivním dopadem také udržování a rozšiřování odbornosti a kvalifikace.

Tab. 14: Oblast podnikání v obci Dolní Životice v roce 2016

Jméno	Oblast podnikání	Počet zaměstnanců
OPTYS spol. s r.o.	Tiskařská výroba	200
OPaLL AGRI s.r.o.	Zemědělské stroje	100
TAURUS METAL spol. s r.o.	Výroba lešení	50
Zahradnictví Pasič s.r.o.	Zahradnická činnost a velkoobchod	50
SKO Opava	Kovovýroba	20
Pila Hertice	Pila a výroba dřevěných konstrukcí	20
ANAVO Group s.r.o.	Kovovýroba	25
Zámek Dolní Životice	Sociální služby	70
Obec, MŠ, ZŠ		25

Zdroj: Vedení obce

V obci není větších zemědělských podnikatelů/podniků. Menší se zaměřují na rostlinnou (3 podnikatelé) a živočišnou výrobu (chov dobytka – 3 podnikatelé). Žádný místní řemeslník (podnikatel) nevyrábí specifitější místní produkty.

Obr. č. 11 Průmyslová zóna – OpaLL - AGRI

Obr. č. 12 Průmyslová zóna – firmy Optys a TAURUS METAL

Obr. č. 13 Průmyslová zóna – levá část

2.3 INFRASTRUKTURA

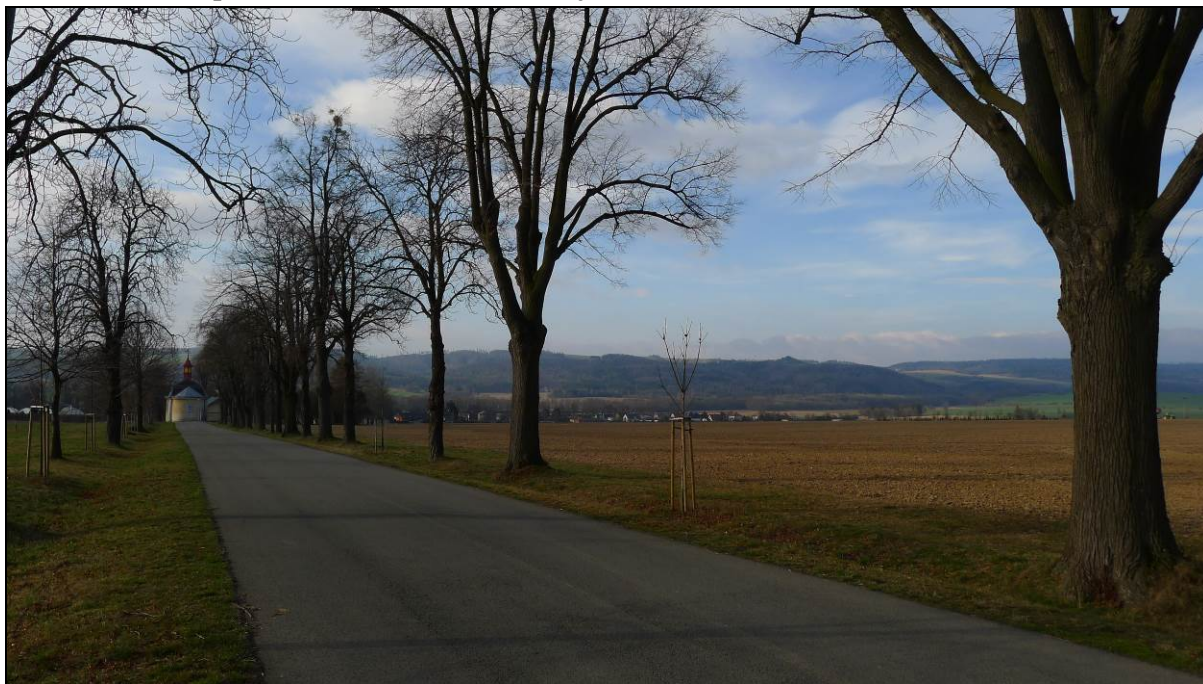
2.3.1 Dopravní infrastruktura

Obcí Dolní Životice prochází komunikace I/46 (Opava – Šternberk – Olomouc). V obci se nachází i vlaková stanice, na trati Opava - Jakartovice s omezeným provozem. Autobusové zastávky jsou v centru (Dolní Životice střed) a v západní části obce (Dolní Životice, hor. konec). Další dvě autobusové zastávky jsou na hlavní silnici č. 46 (Dolní Životice, U sušárny a Hertice , rozcestí). Autobusové spojení je provozováno na linkách ve směru na:

- Opavu
- Šternberk a Olomouc
- Moravice

Intenzita dopravy v obci je poměrně nízká, jedná se zde jen o místní dopravu, protože všechna dálková doprava je soustředěna na silnice v blízkosti obce, ale v dostatečné vzdálenosti od obydlených částí katastru obce, takže zastavěné části nejsou zasaženy emisemi z dálkové dopravy. Na místních komunikacích ŘSD nemá žádný sčítací úsek v sčítání dopravy konaných 1x/5 let. Na měřeném sčítacím úseku 7.1170 (mezi Opavou a Litultovicemi) je intenzita dopravy 4674 aut/24 hod.

Obr. č. 14 Přístupová silnice s udržovanou alejí do obce ze silnice I/46

Dle názorů představitelů obce má 50% místních komunikací velmi dobrý stav, 30% uspokojivý a 20% havarijní. V obci jsou dopravní závady, jedná se především o výjezdy na silnici I/46.

2.3.1.1 Cyklostezky a turistické trasy

Cyklistické trasy

Územím obce Dolní Životice vede jedna oficiální registrovaná cyklostezka – č. 6221 „Radegast Opava“ z Hlavnice (kde navazují dvě cyklostezky č. 6159 a 6167) přes Mikolajice a Štáblovice do Žimrovic, kde má pak tato cyklostezka má označení č. 551.

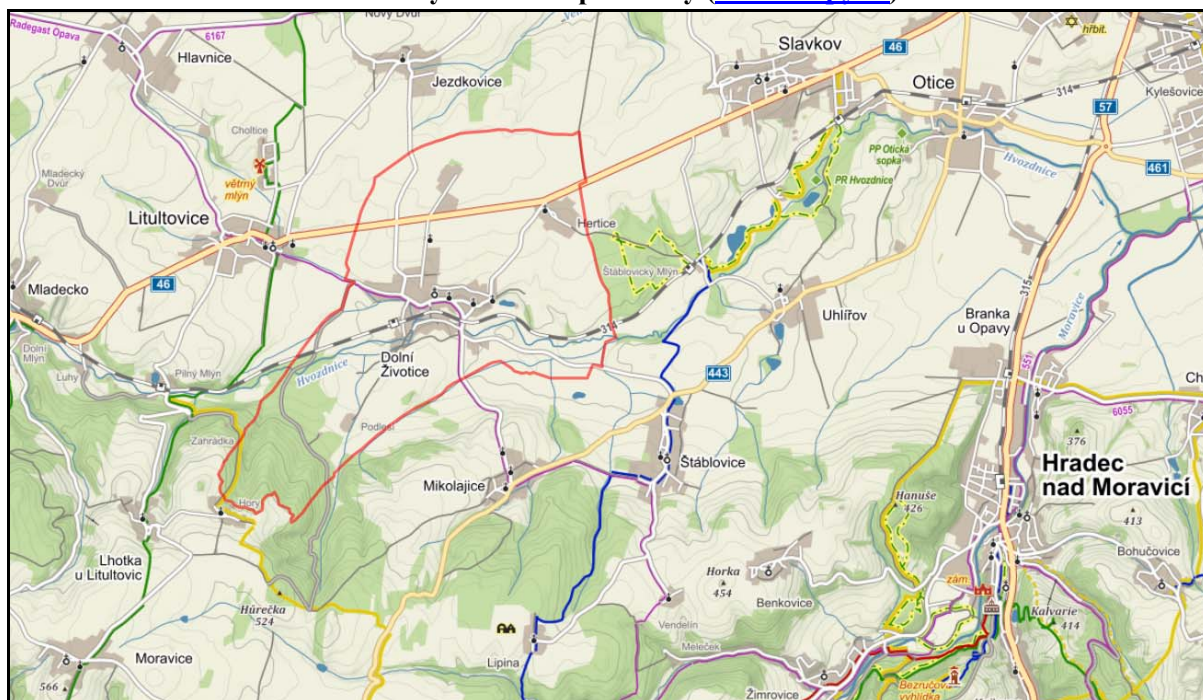
Cyklistické trasy mají roli nejen dopravní, ale především rekreační. Dolní Životice sice nenabízí atraktivní přírodní prostředí, ale v jejích blízkosti se nachází turistický a cyklistický magnet – Arboretum Nový Dvůr a v těsné blízkosti východně od hranice katastru je potom přírodní rezervace Hvozdnice, vhodná pro cykloturistiku i turistiku a obec má zájem tuto oblast podporovat a rozvíjet.

Obec nepředpokládá další rozvoj infrastruktury pro cyklistiku.

Turistické trasy

Centrem obce Dolní Životice nevedou žádné turistické značky. Na katastru obce je jen jediná turistická značka – žlutá, která vede jihozápadním okrajem území obce, v těsné blízkosti části obce Lhotky u Litultovic (Hory), která vede z Pilného mlýna u obce Litultovic přes Melč do údolí Moravice, která je atraktivním místem pro turisty na Opavsku, jak pro cyklisty, tak i pro pěší a v případě dobrých sněhových podmínek je vhodná i pro běžkové lyžování.

Obr. č. 15 Obec Dolní Životice – cyklistické a pěší trasy (www.mapy.cz)

Zdroj: mapy.cz

2.3.2 Technická infrastruktura

2.3.2.1 Zásobování pitnou vodou

Část Dolní Životice

Obec Dolní Životice (315 - 295 m n. m.) má vybudován veřejný vodovod, který je součástí skupinového vodovodu Litultovice. Provozovatelem je firma Jiří Lenart s.r.o. Zdrojem vody jsou jímací vrty v okolí Mladecka a Litultovice Pilný Mlýn, s využitelnou vydatností 20 l.s-1. Voda je upravována v úpravně vody Litultovice Luhy, z této ÚV je upravená voda čerpána do vodojemu Litultovice (U Skalky) o objemu 2 x 650 m³, hlad. 375,5 - 370,50 m n. m. Gravitačně je voda přivedena příváděcím řadem DN 200 a DN 150 jižně kolem Litultovic k západnímu okraji Dolních Životic, kde je na řadu umístěn redukční ventil pro redukci tlaku v rozvodné vodovodní síti.

Rozvodná vodovodní síť z PVC má celkovou délku 5.600 m, DN 150, DN 100 a DN 80.

Pro výhledový rozvoj obce je stávající rozvodná vodovodní síť vyhovující a není ji nutno rozdělovat do více tlakových pásem. Vodovodní řady budou doplněny v místech uvažované zástavby, dle ÚP se jedná o celkovou délku asi 1,9 km.

Část Hertice

V současné době nemají Hertice (335 - 325 m n. m.) vybudován veřejný vodovod. Obyvatelé využívají vodu z vlastních studní.

Pro výhledové vybudování veřejného vodovodu je uvažováno s napojením příváděcího řadu o celkové délce cca 850 m, DN 110 mm na vodovod vybudovaný pro podnikatelskou zónu podél silnice I/46. Tímto řešením nedojde k poklesu tlaku v regulované zastavěné části obce. Dále je navržen rozvod pro místní části v délce cca 1 000 m.

(Plán rozvoje vodovodů a kanalizací MSK).

2.3.2.2 Čištění odpadních vod

Část Dolní Životice

V obci je v provozu od roku 1996 nová mechanicko-biologická ČOV, pracující na principu SBR reaktoru, která slouží jak pro potřeby ÚSP tak obce. Jedná se o technologii dlouhodobé aktivace s nitrifikací a denitrifikací, s aerobní stabilizací kalu a s možností chemického srážení fosforu. Akumulace dešťových vod před ČOV je zajištěna v kmenovém sběrači „A“. ČOV byla v roce 2007 zrekonstruována a intenzifikována na 1 300 EO. ČOV nyní pracuje jako mechanicko-biologická ČOV se zaplaveným bionosičem a heterogenním biologickým kalem udržovaným ve vznosu.

V obci je v současné době vybudována oddílná kanalizační síť o celkové délce cca 6156 m napojená na ČOV. Provoz a údržbu kanalizace a ČOV zajišťuje obecní úřad. Čištění odpadních vod v lokalitách obce, které nejsou zatím napojeny na ČOV je zajištěno v prostých septicích a žumpách odvážených na ČOV.

Výhledově lze na ČOV napojit části zastavěného území obce, které dosud nemají oddílnou kanalizaci s přečerpávací stanicí přes tok Hvozdnice čerpat odpadní vodu na stávající ČOV. Délka výhledové

části oddílné kanalizace je dle studie zpracování IGEA s.r.o. Ostrava 710 m a je nutno zhotovení jedné čerpací stanice. Počet obyvatel takto napojených je cca 130.

Část Hertice

V osadě Hertice je v současné době jedna kanalizační větev DN 500 délky cca 380 m, která je vyústěna do příkopu. Je předpoklad pro její využití ve výhledu. Čištění odpadních vod je zajištěno v prostých septicích a žumpách. Přepady septiků jsou zaústěny do stávající kanalizace respektive přímo do povrchových vodotečí případně trativodu, kterými odpadní vody odtékají spolu s ostatními vodami do řeky Hvozdnice.

S přihlédnutím k velikosti sídla a charakteru obytné zástavby není dle Plánu rozvoje a kanalizací MSK předpokládáno, že v obci bude v brzkém výhledu vybudována nová kanalizace a centrální ČOV. Z tohoto důvodu je zde doporučeno řešit likvidaci odpadních vod přímo u zdroje stávajícím způsobem. V případě požadavku na biologické čištění odpadních vod z jednotlivých objektů lze využít stávající septiky či žumpy pro osazení malých domovních ČOV.

(Plán rozvoje vodovodů a kanalizací MSK).

2.3.2.3 Zásobování teplem a elektřinou

Obec je standardně napojena na elektřinu. Plynofikace je v celé obci mimo samoty. (Odhad využití 65% RD, 100% provozovny). Lidé používají k vytápění nejčastěji biomasu (dřevo a štěpka), uhlí (hnědé, černé i koks) a plyn. V obci se nenacházejí obnovitelné zdroje energie (malé vodní elektrárny, větrné elektrárny). Obec ale nevylučuje v budoucnosti využití obnovitelných zdrojů energie.

Lze předpokládat pozvolný trend zateplování dalších objektů v obci (Nová zelená úsporám) a využívání dalších doplňkových obnovitelných zdrojů energie, především fotovoltaické a solární energie k ohřevu vody a tepelných čerpadel. Obec plánuje zateplení veřejných budov.

Nekvalitní vytápění je jednou z hlavních příčin znečištění ovzduší především v zimní sezóně. Obec má proto zájem o kotlíkové dotace na podporu výměny spalovacích zařízení.

2.4 VYBAVENOST

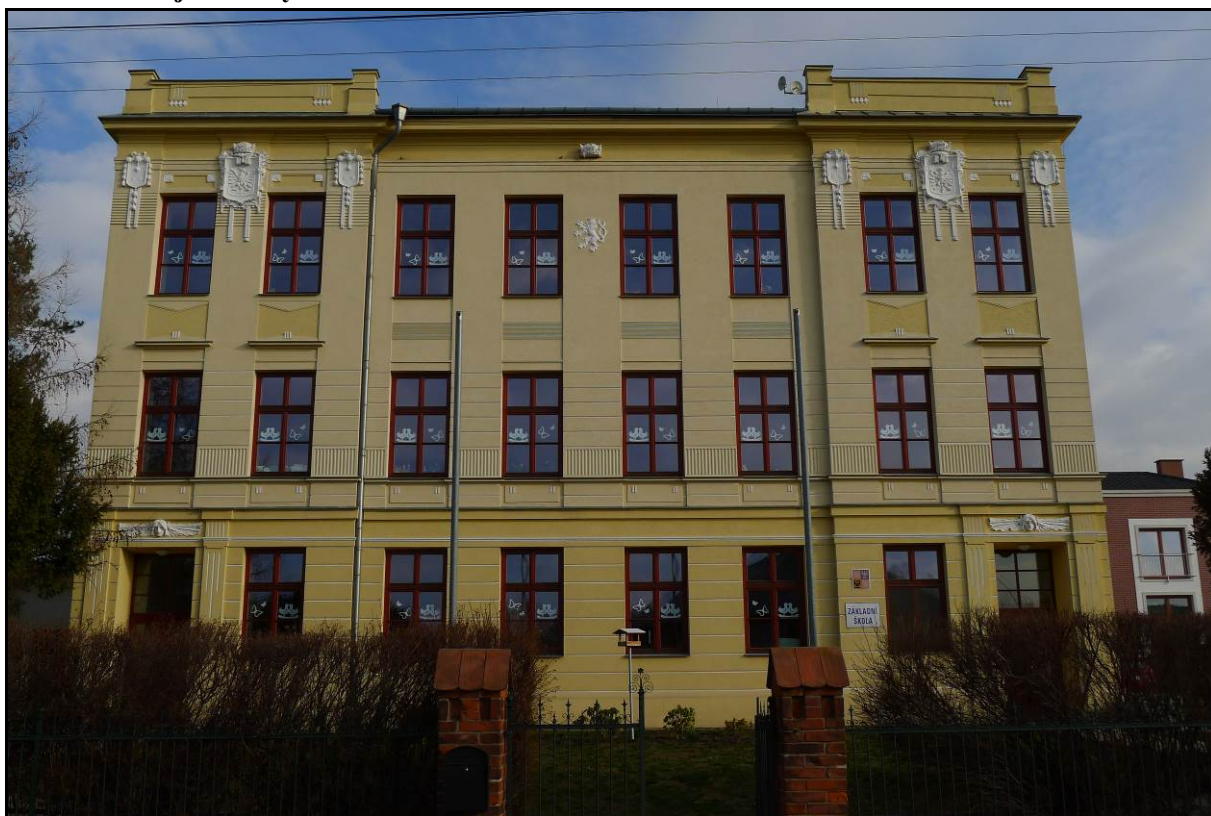
2.4.1 Základní vybavenost v obci

Z hlediska základní vybavenosti se v obci nachází následující:

- mateřská škola
- základní škola (1. až 5. ročník)
- pošta
- obchod
- praktický lékař
- dětský lékař
- kostel
- hřbitov
- knihovna
- obecní rozhlas
- místo veřejného internetu

V obci není hostinec se stravováním nebo i bez stravování, tj. vybavení, které obec, dle informací starosty, obec postrádá. Obec naopak nepostrádá jesle a sběrný dvůr. Všechny ostatní základní vybavenosti jsou dobře dostupné v okolních obcích (Opava, případně i Ostrava). Jedná se o následující vybavenost: základní škola 6. - 9. ročník, střední škola, ordinace ženského a zubního lékaře.

Obr. č. 16 Objekt školy

Malotřídní základní škola založená v r. 1910. V r. 2002 proběhla celková rekonstrukce budovy. Ve škole jsou moderně vybaveny učebny s interaktivními tabulemi, školní družina, místnost pro výdej stravy. Chloubou školy je podkrovní ateliér pro pořádání různých kulturních akcí.

2.4.2 Sport a další vybavenost

V obci je následující vybavení, které obci vyhovuje:

- klubovny spolků
- dětské hřiště/dětský koutek
- tělocvična s možností konání společenských akcí
- hřiště
- tenisový kurt

Obec nepostrádá museum/galerii, nenachází se zde např. kino, přírodní místo ke koupání, venkovní koupaliště a bowling, které jsou ale dobře dostupné v jiných blízkých obcích

Obr. č. 17 Zámek Dolní Životice – vstup do objektu

2.4.3 Památky a další zajímavosti v obci

Památky a další turistické cíle, které se v obci nacházejí, jsou tyto:

- Zámek Dolní Životice
- Kostel Nejsvětějšího Spasitele
- Kaple Sv. Salvátora
- Zbytky tvrziště Dolní Životice
- Smírčí kříž
- Panský rybník
- Kaple Božského Vykupitele v Herticích

Zámek v Dolních Životicích s krásným parkem je od r. 2001 využíván jako Domov pro osoby se zdravotním postižením. Prohlídky objektu nejsou možné.

Kostel Nejsvětějšího Spasitele nechal postavit v r. 1907 hrabě Kamillo Razumovský. Je situován na mírném svahu severní strany obce.

Kaple Svatého Salvátora byla postavena r. 1769 Karlem Františkem Orlíkem na poděkování za uzdravení.

V případě tvrziště jde o pozůstatky vodní tvrze postavené při založení Dolních Životic - pojmenováno také jako "Polákovo kolo". Památka je na soukromém pozemku.

Smírčí kříž z hrubozrnného pískovce o výšce 80cm a šířce 60 cm je umístěn na mostě přes řeku Hvozdnici- je dokladem trestního práva z 16. a 17. stol.

V zimních měsících je Panský rybník využíván dětmi i dospělými k bruslení.

Kaple Božského Vykupitele v Herticích byla postavena r. 1768 Karlem Františkem Orlíkem namísto původní obecní zvonice. Situována byla při severozápadním okraji obce, nedaleko rozcestí císařské silnice, cesty do Životic a hertického dvora. Původní podoba není známa. Dle dochované skicy z r. 1836 se jednalo o malou kapli obdélného půdorysu s půlkruhovým zakončením. V letech 1992 - 1995 se uskutečnila generální rekonstrukce kaple. V závěru r. 2003 prohlásilo ministerstvo kultury ČR za kulturní památku hertický zvon z r. 1761, který je umístěn v kapli.

Dalšími zajímavostmi a atrakcemi v obci jsou lesy v jižní části katastru obce a pouť.

Další pamětihodnosti se nacházejí v okolních obcích (Litultovice, Štáblovice, Jedzkovice).

Obr. č. 18 Zámek Dolní Životice

Obr. č. 19 Zámek Dolní Životice – objekt bývalé oranžerie v parku

Obr. č. 20 Kostel Nejsvětějšího Spasitele a socha sv. Jana Nepomuckého

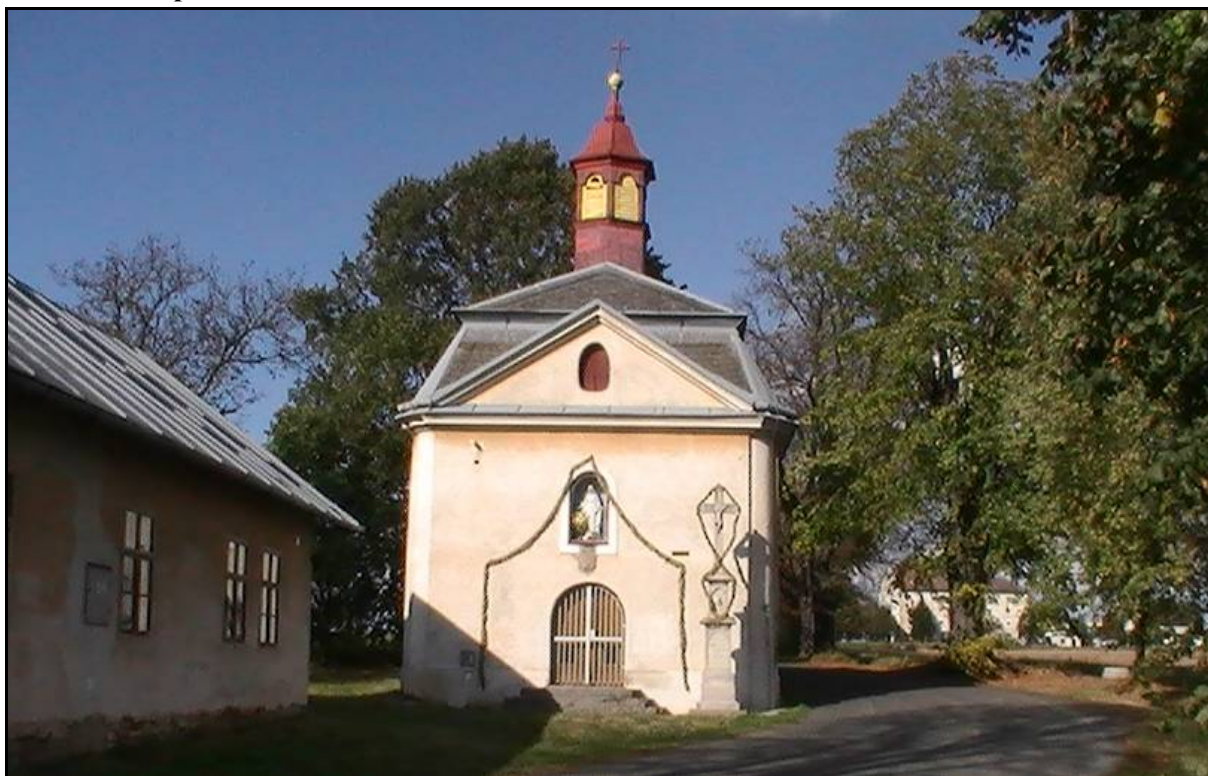
Obr. č. 21 Zbytky tvrziště Dolní Životice

Obr. č. 22 Kaple Božského Vykupitele v Herticích a náves

Obr. č. 23 Kaple Sv. Salvatora

Na území obce se nachází několik chalup a chat pro rekreační využití. V obci se neprovozuje agroturistika, je zde cykloturistické odpočívadlo s mapou, další cykloturistické zařízení se zde již ale neplánuje.

2.4.4 Zdravotní a sociální služby

Ze sociálních služeb je v obci v budově bývalého zámku provozováno zařízení „Domov pro osoby se zdravotním postižením“, po individuální domluvě je zajišťována terénní pečovatelská služba do domu, je zde i Dům s pečovatelskou službou (obojí funguje s jistými dílčími problémy). Domov pro seniory je dobře dostupný v jiných obcích v okolí Dolních Životic, ale obec postrádá denní stacionář. Obec nepostrádá sociální bydlení, azylový dům a sociální poradnu. Neplánuje se výstavba a ani zřízení dalších sociálních služeb.

V obci se nenacházejí žádné problémové lokality.

2.5 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

68,86 % plochy obce tvoří orná půda, zemědělská půda dokonce více než 75 %, lesy tvoří cca 16 %, zbytek tvoří především zahrady a zastavěné plochy (viz úvodní kapitola). S tímto souvisí i významně nízký koeficient ekologické stability, který je 0,31, což je dáno právě vysokým podílem zemědělské, zejména orné půdy a nízkou výměrou lesa (nižší podíl než je za celou ČR – cca 33 %). Lesy se nacházejí jen na jihozápadním konci obce, zbytek katastru obce je především orná půda.

Znečištění ovzduší je stále vážný environmentální problém nejen v ČR, ale i v Evropě. Důsledky znečišťování jsou velmi široké. Jsou prokázány přímé negativní účinky látek znečišťujících ovzduší na zdraví obyvatel, zvířat, rostlin, půdu a materiály. Zdraví obyvatel může být zasaženo také nepřímo, ukládáním těchto látek v dalších složkách životního prostředí (půda, voda, biota), vstupem chemikálií do potravního řetězce s následkem další expozice lidí. Znečištění venkovního ovzduší je nejčastěji vyvoláno směsí znečišťujících látek emitovaných z celé řady zdrojů.

Pro obec Dolní Životice bylo zjištěno překračování jednoho stanoveného imisního limitu (prachové částice) a obec byla zařazena do kategorie 2B. V blízkém okolí (zejména ostravská aglomerace) dochází k významnému překračování i dalších imisních limitů (zejména pro benzo(a)pyren). V obci Dolní Životice jsou hlavním zdrojem znečištění ovzduší domácnosti. Významný vliv na kvalitu ovzduší mají mimo aktuální meteorologické podmínky rovněž zdroje znečištění z blízké průmyslové aglomerace Ostrava. Dalším problémem je prachové znečištění z polí, kdy v době bez vegetace jsou prachové částice s příměsí hnojiv odnášeny větrem. Současně je způsobována eroze půdy.

Systém nakládání s odpady v obci je funkční, sbírají se odděleně jednotlivé složky včetně bioodpadu rostlinného původu. Kompostéry jsou u občanů, od dubna do listopadu jsou v obci rozmístěny i velkoobjemové kontejnery, po jejich naplnění následuje vývoz na kompostárnu.

Na území obce se nachází stará ekologická zátěž (brownfield), budovy a areály po zemědělském využití, které jsou částečně v majetku obce.

Středem území obce (od západu směrem východním) teče říčka Hvozdnice, která se následně vlévá mezi obcí Branka a městem Opavou do Moravice. Západním koncem obce protéká Litultovický potok, který je levostranným přítokem Hvozdnice. Pravobřežním přítokem je potom ještě, mimo bezejmenný tok tekoucí částí obce Podlesí, který se do Hvozdnice vlévá ještě před vlastní obcí Dolní Životice, Mikolajický potok se vlévá do Hvozdnice v pravé (východní) části území obce. V lokalitě obce jsou dva rybníky.

Vzhledem k tomu, že se obec nachází v údolí říčky Hvozdnice, obec je ohrožena povodněmi kdykoli, kdy jsou vyšší srážky nad územím povodí Hvozdnice. Obec nemá vybudovanou žádnou protipovodňovou ochranu, která je ale v plánu.

S lokálními povodněmi, které se zde mohou vyskytnout, souvisí riziko vodní eroze, kterou je na území obce – v závislosti na pěstované plodině – ohrožována řada zemědělských pozemků. Při lokálních přívalových srážkách dochází k odnosu půdy ze zemědělských pozemků, což může způsobovat zanášení koryt vodních toků a nádrží, ohrožování nemovitostí a ztrátu kvality zemědělské půdy. Toto riziko zahrnuje velkou část obce.

Toto vyplynulo např. z podrobně zpracované Studie proveditelnosti k realizaci přírodě blízkých protipovodňových opatření na území obcí Mikroregionu Hvozdnice.

Stav veřejné zeleně a obecních prostranství je dle vedení obce neuspokojivý, nemá koncepční řešení a požadovaný vzhled. Obec plánuje postupně realizovat výsadby zeleně v intravilánu i v extravilánu obce.

Hodnotná je revitalizovaná alej na ul. Kostelíková, která je rovněž registrovaným významným krajinným prvkem.

Obr. č. 24 Říčka Hvozdnice

2.6 SPRÁVA OBCE

Úřad obce se nachází na adrese Obec Dolní Životice, Štáblovská 35, 747 56 Dolní Životice. Úřední dny pro veřejnost jsou v pondělí a ve středu (7-11 hod a od 12-16 hod, v pondělí do 17 hod).

Obec má patnáctičlenné zastupitelstvo, které bylo zvoleno v řádných volbách v roce 2014, starostou je Jaroslav Vaněk, místostarostou potom Ing. Milan Remeš. Obec je součástí Mikroregionu Hvozdnice a Místní akční skupiny Opavsko, dále patří do Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice a současně patří i do Euroregionu Silesia. Je členem Svazu měst a obcí České republiky.

Obr. č. 25 Obecní úřad v Dolních Životicích

Obr. č. 26 Obecní úřad v Dolních Životicích – ocenění obce v letech 2013 a 2014

2.6.1 Volný čas, sport a kultura

Obecní vybavenosti pro kulturu a potřeby volného času je v obci dostatečné množství, které vyhovuje obecním potřebám (až na potřebu hostince). V obci jsou následující kulturní, sportovní a zájmové organizace:

- Sbor dobrovolných hasičů – kultura, požární sport, dechová hudba
- Tělocvičná jednota SOKOL – oddíl florbalu, stolního tenisu
- Myslivecký spolek Kapalice
- Včelařský spolek
- Fotbalový klub
- Schola
- Skauti
- IRON Team – cyklistika

Mezi hlavní pravidelné akce, které jsou v obci pořádány, patří tyto – viz tabulka:

Tab. 15: Hlavní společenské akce v obci

Druh akce	Datum nebo měsíc konání	Pořadatel
Vodění medvěda	Únor	Hasiči
Pochování basy	Únor	Hasiči
Plesy	Leden, únor	SOKOL, Fotbalový klub
Pouť	Září	Farnost, obec
Diskotéka	Červen – září	Hasiči, SOKOL, Fotbalový klub
Volejbalové a nohejbalové turnaje	Červen – září	Hasiči, SOKOL,
MTB Životské Hory	Červen	IRON Team
Adventní koncert, Jarmark,	Listopad, prosinec	Škola, obec

Zdroj: Dotazník na vedení obce

Limitní a omezující záležitostí pro pořádání kulturních, sportovních a společenských akcí je odpovídající místnost pro více než 40 osob (a méně než 100 osob).

Obr. č. 27 Sportovní fotbalové hřiště v Dolních Životicích

2.7 DALŠÍ INFORMACE PRO POTŘEBY ZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU

2.7.1 Hlavní investiční akce realizované v posledních 5 letech

V minulosti byla v obci Dolní Životice realizována řada větších nebo menších projektů. Níže je uveden přehled těch, které vedení obce považuje za nejvýznamnější – nejedná se tedy o kompletní výčet.

Tab. 16: Hlavní realizované projekty v předchozím období

Projekt	Termín	Náklady
Oprava chodníků a obrub okolo silnice III. třídy	2011 - 2012	2,2 mil Kč
Rekonstrukce osvětlení a zateplení stropu tělocvičny	2012	0,8 mil Kč
Infrastruktura pro areál volného času	2013	1,2 mil Kč
Výměna oken zdravotní středisko	2014	0,3 mil Kč
Rekonstrukce podlahy tělocvičny	2014	1,2 mil Kč
Zázemí areálu volného času - sociální zařízení	2014	2,8 mil Kč
Zázemí areálu volného času – prodejní stánek	2015	1,6 mil Kč
Rekonstrukce mostu přes Hvozdnici	2015 - 2016	3,6 mil Kč

Zdroj: Dotazník na vedení obce

2.7.2 Zamýšlené projekty a investice v budoucnu

Dále je uveden přehled projektů, záměrů a vizí, o kterých obec aktuálně uvažuje a které jsou v různé fázi zpracovanosti. Zde je nutno také upozornit, že se také nejedná o kompletní výčet. Uvedené částky je nutno brát jako orientační odhad.

Tab. 17: Připravované významnější projekty pro nadcházející období

Projekt	Termín	Odhad nákladů
Rekonstrukce tělocvičny	2017	3 mil Kč
Rekonstrukce místní komunikace U Sušárny	2017	8 mil Kč
Infrastruktura pro zónu bydlení	2018	neurčeno

Zdroj: Dotazník na vedení obce

2.7.3 Hlavní priority rozvoje dle vedení obce

Vedením obce byl předložen přehled možných priorit v různých oblastech s cílem orientačně určit priority rozvoje obce v příštím období. Tyto informace je nutno brát jako podklad pro další rozhodování a jsou nadále zpřesňovány v návrhové části. Jedná se o tyto (3 vybrané body z 13 možných návrhů):

- Zvýšení dostupnosti a kvality bydlení
- Podpora občanských, spolkových a volnočasových aktivit
- Obnova a rozvoj obecní infrastruktury

2.7.4 Hlavní dokumenty pro zájmové území

2.7.4.1 Územní plán

Obec Dolní Životice i jeho část Hertice má zpracován platný územní plán, jehož zpracovatelem je Ing. Arch. Jaroslav Haluza. V rámci územního plánu obce jsou plánovány i plochy pro průmysl.

2.7.4.2 Rozpočet obce

Dalším základním dokumentem pro rozvoj obce je rozpočet. Ten je sestavován pro každý rok. Z hlediska obce Dolní Životice se jedná o cca 13 mil Kč /rok.

Volné prostředky, o kterých obec může rozhodovat a použít je na investice, je cca 2 mil. Kč.

2.7.4.3 Spolupráce s okolními obcemi

Obec je součástí Mikroregionu Hvozdnice <http://www.mikroregionhvozdnice.cz/> a Místní akční skupiny Opavsko <http://www.masopavsko.cz/mas-opavsko/>, dále patří do Svazku obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice <http://www.litultovice.cz/svazek-obci-pro-provoz-skupinoveho-vodovodu-litultovice/> a současně patří i do Euroregionu Silesia <http://www.risy.cz/vyskakovaci-okno-euroregiony?id=104&language=Cs>, <http://www.euroregion-silesia.cz/>.

Mikroregion Hvozdnice leží v malebné krajině vlnité plošiny Nízkého Jeseníku v jihozápadní části Opavska převážně v povodí říčky Hvozdnice, která je nejmohutnějším levobřežním přítokem řeky Moravice. Velmi dobrou dostupnost zajišťuje silnice I. třídy z Opavy do Olomouce a silnice II. třídy z Opavy na Budišov nad Budišovkou. Střídají se zde rozsáhlé lesy s barevnými plochami polí, rybníků, vodních nádrží a toky říček.

Svazek obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice. Hlavní činností svazku je zajišťování pitné vody pro obce Litultovice, Hlavnice, Jezdkovice, Stěbořice, Mladecko a Dolní Životice - vymezeno ve stanovách a zakladatelské smlouvě Svazku pro provoz skupinového vodovodu Litultovice.

Euregion Silesia vznikl na historickém území Slezska rozprostírajícím se v severovýchodní části dnešní České republiky a jihozápadní části Polska. Města a obce této oblasti byly k vzájemné spolupráci předurčeny společným historickým vývojem. K rozdělení tohoto jednolitého území státní hranicí došlo až v roce 1742, kdy Marie Terezie ve válce s pruským králem Bedřichem II. prohrála část Slezska. Větší část Slezska se stala součástí Pruska, na území koruny české pod vládou rakouských Habsburků zůstala pouze menší část. Ani výsledek 2. světové války toto rozdělené území nespojil - Horní Slezsko se stalo součástí Polska a české Slezsko součástí Československa. Rozvoji kontaktů obyvatel na obou stranách hranice nepřálo ani příslušenství obou zemí k tzv. socialistickému táboru. Skutečná česko-polská spolupráce na tomto území se tak mohla začít rozvíjet až po roce 1989 v souvislosti s demokratickými změnami v obou zemích. Nejprve měla charakter individuální partnerské spolupráce jednotlivých obcí a měst, postupně však nabývala regionálního charakteru a v roce 1998 vyvrcholila ustavením euroregionu, jehož název je odvozen od území, na kterém se z větší části nachází - Silesia.

3. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ A VEŘEJNÁ SETKÁNÍ

3.1 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Během března a dubna probíhalo mezi občany obce dotazníkové šetření, které se zaměřilo zejména na plánování rozvoje obce Dolní Životice. K tomuto účelu byly použity dotazníky, které byly roznášeny občanům obce do jejich bytových schránek, dotazníky bylo možné vyplnit i na webových stránkách obce.

Touto cestou bylo získáno v řádném termínu (do 11. 4. 2016) celkem 63 vyplněných dotazníků, k 27. 4. 2016 přišlo na obecní úřad ještě dalších 8 vyplněných dotazníků, takže bylo celkem získáno 71 dotazníků. Výsledky dotazníkového šetření jsou uvedeny v následných odstavcích.

Úspěšnost ankety lze hodnotit jako vyhovující, protože z cca 333 trvale obydlených bytů (na základě sčítání v roce 2011) bylo získáno 71 vyplněných odpovědních lístků, tzn., že se ankety účastnilo více než 20 % domácností obce Dolní Životice.

Dále probíhalo dotazníkové šetření organizované obcí přímo mezi občany v místní části Hertice. Hlavní závěry z tohoto průzkumu jsou uvedeny níže v dalších kapitolách.

3.1.1 Dostupnost a úroveň služeb v obci

První část byla zaměřena na služby (zdravotní péče, nabídka sociálních služeb, mateřská škola, základní škola, množství a zajímavost kulturních akcí, množství a kvalita sportovišť, počet a vybavení dětských hřišť, kvalita životního prostředí, informování o dění v obci (web, informace vedení obce do poštovních schránek občanů ...). Znění otázky bylo následující:

Jak jste spokojeni s dostupností a úrovní následujících služeb a vybavenosti v obci?

Hodnocení bylo zvoleno obrácené než známkování ve škole, tedy velmi nespokojen (1), spíše nespokojen (2), neutrální (3), spíše spokojen (4) a velmi spokojen (5).

Z dotazníkového šetření vyplývá, že občané jsou nejvíce spokojeni s následujícími službami:

• Základní a mateřská škola	3,83
• Množství a zajímavost kulturních akcí	3,74
• Informování o dění v obci	3,63

Z hodnocení je vidět, že byl nejčastěji využit stupeň 3, tedy hodnoceny převážně neutrálně, tj. „dobře“. Tyto oblasti získaly minimum špatných hodnocení a naopak větší počet velmi dobrých hodnocení. Naopak hůře – nelze však rozhodně tvrdit, že negativně (známkování 2,817) – je hodnoceno vybavení dětských hřišť. Všechny statistické výsledky hodnocení jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tab. 18: Hodnocení služeb v obci – závěry dotazníkového šetření

Služba	Pořadí	Průměr	Počet 1 – velmi nespokojen	Počet 2 – spíše nespokojen	Počet 3 – neutrální	Počet 4 – spíše spokojen	Počet 5 – velmi spokojen
Zdravotní péče	5	3,16	4	11	27	27	2
Nabídka sociálních služeb	7	3,01	6	5	44	14	2
Mateřská škola a základní škola	1	3,83	0	1	30	20	20
Množství a zajímavost kulturních akcí	2	3,74	0	6	21	29	15
Množství a kvalita sportovišť	4	3,38	3	8	27	25	8
Počet a vybavení dětských hřišť	8	2,82	11	12	29	17	2
Kvalita životního prostředí	6	3,08	7	13	23	23	5
Informování o dění v obci (web, místní zpravodaj ...)	3	3,63	10	5	8	26	22

Zdroj: Dotazníkové šetření

3.1.2 Hlavní problémy v obci

Další část dotazníku byla zaměřena na identifikaci toho, jaké problémy považují občané v obci za nejpodstatnější. Každý z respondentů mohl zatrhnout tři největší problémy v obci dle zadaného výběru a navíc mohl své problémy ještě dopsat v posledním bodu konkrétně. Vzhledem k celkovému součtu bodů pro problémy v obci (199) z možných 213 svědčí o skutečnosti, že ne všichni respondenti zatrhlí právě 3 problémy.

Souhrn je zpracován v následující tabulce:

Tab. 19: Problémy v obci – závěry dotazníkového šetření

Problém	Četnost
Špatný stav místních komunikací	51
Špatný stav chodníků	19
Nedostatečné dopravní spojení veřejnou dopravou do okolních měst	5
Špatný stav zeleně a veřejných prostranství	17
Množství a kvalita společenských akcí v obci	3
Nedostatečné vybavení pro rodiny s dětmi (např. hřiště, možnosti trávení volného času)	15
Nezájem lidí o dění v obci	18
Nedostatek pracovních příležitostí v obci a okolí	1
Kvalita životního prostředí (např. znečištěné ovzduší, hluk, čistota v obci ...)	14
Bezpečnost v obci (např. krádeže, vandalismus ...)	5
Špatný stav obecního majetku (budovy, památky ...)	19
Sběrné hospodářství (absence sběrného dvora apod.)	15
Nedostatečné a nekvalitní inženýrské sítě (vodovod, plyn apod.)	4
Ostatní, konkrétně uvedené problémy	13

Zdroj: Dotazníkové šetření

Mezi nejčastěji zmiňované problémy patří špatný stav místních komunikací (51 nominací) a dále již s výrazným odstupem související špatný stav chodníků v obci, špatný stav obecního majetku, problém nezájmu lidí o dění v obci a špatný stav zeleně a veřejných prostranství.

Nejmenší počet negativních hlasů se týkal nedostatku pracovních příležitostí v obci a okolí (1 nominace) množství a kvality společenských akcí v obci (3 nominace) a nedostatečné a nekvalitní inženýrské sítě (vodovod, plyn apod.), celkem 4 nominace, bezpečnost v obci (např. krádeže, vandalismus ...), celkem 5 nominací. Z tohoto pohledu lze výše uvedené oblasti chápat pozitivně.

Dále měli občané možnost uvést i další problémy, než které byly v nabídce. Jsou to následující problémy:

- Čistírna odpadních vod - napojená je část obce
- Znečišťování m. komunikací a zastavěných ploch u těchto komunikací exkrementy psů a koní
- Nevyužité budovy v obci - pohostinství, JZD
- Osvětlení ulice Kostelíková a bezpečnost chodců na ní
- Výstavba nových rodinných domů
- Cyklostezka D. Životice - Opava (asfaltová)
- Špatná kvalita ozvučení místního rozhlasu - nejde slyšet ve všech místech obce
- Čištění kanalizace a potoků (kanalizace, která svádí vodu z veřejných komunikací přes soukromé zahrady)
- Oprava kanalizace
- Oprava místních komunikací v Herticích
- Ohrožení povodněmi

3.1.3 Priority v obci

Posledním okruhem bylo určování priorit, na které by se mělo vedení obce zaměřit v příštím období. Základní výsledky jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 20: Priority v obci – závěry dotazníkového šetření

Priorita	Četnost
Podpora spolkového a společenského života	10
Podpora místních podnikatelů	3
Rekonstrukce budov v majetku obce	20
Obnova veřejných prostranství	9
Výsadby a obnova zeleně	22
Zajištění čistoty v obci	11
Zlepšení dopravního napojení veřejnou dopravou	10
Zajištění větší bezpečnosti v obci (přechody, bezpečnostní kamery...)	4
Rekonstrukce místních komunikací a chodníků	41
Zlepšování podmínek pro sport a volný čas (dětská hřiště, sportoviště ...)	9
Zlepšení podmínek pro seniory (např. Domov pro seniory, terénní pečovatelská služba ...)	13
Sběrné hospodářství	14
Rozšíření a zkvalitnění inženýrských sítí (vodovod, plyn apod.)	6
Ostatní, konkrétně uvedené priority	17

Zdroj: Dotazníkové šetření

Za nejvýznamnější prioritu je uváděna rekonstrukce místních komunikací a chodníků (41 nominací), výsadby a obnova zeleně (22 nominací) a rekonstrukce budov v majetku obce (20 nominací).

Nejnižší počet nominací na priority obce byla podpora místních podnikatelů (pouhé 3 nominace).

Dále měli občané možnost uvést i další priority, než které byly v nabídce a které by se měly řešit. Uvádíme v souhrnu zmiňované priority uvedené v dotazníku (část těchto jmenovitě napsaných priorit rozvádí nebo přesněji specifikuje již jednou uvedenou prioritu (např.: „Rekonstrukce místních komunikací a chodníků - velmi nutné opravit chodník do Litultovic“).

- Rekonstrukce místních komunikací a chodníků - velmi nutné opravit chodník do Litultovic
- Veřejné osvětlení na ulici Polní
- Zóna bydlení - vytvoření nových stavebních míst
- Rekonstrukce cesty po "Záhumenní" za účelem využití pro bruslaře, dětské cyklisty
- Zřízení klidové zóny mezi kostelem a zámek (lavičky, zeleň, hřiště)
- Chybí sál pro větší počet lidí pro pořádání akcí (rodinné oslavy)
- Řešit bezpečné parkování osobních automobilů v obci (např. kolem sokolovny apod.)
- Využití přízemí zdravotního střediska
- Řešit vstupy k lékařům - nejlépe bezbariérové
- Osvětlení ulice Kostelíková a bezpečnost chodců na ní
- Komunikace s občany nejen před volbami
- Vybudování bezpečné cyklostezky i pro brusle do Opavy (asfalt)
- Kde je obecní majetek, tam je nepořádek!
- Obchod potřebuje konkurenci - motivovat zájemce např. sníženým nájmem pro prodejnu (další prodejnu) smíšeného zboží)
- Čistota Hvozdnice (zápach - lihovar); příkop u nádraží (zápach kanalizace na ulici Pod kopcem)
- Dostavba kanalizace
- Udělat přechod pro chodce u zastávky Hertice
- Kanalizace v Herticích

3.2 PRŮZKUM V HERTICÍCH

Jednání s občany Hertic proběhlo dne 24. dubna 2016 a bylo zaměřeno na rozvoj Hertic. Současně bylo prováděno dotazníkové šetření v této místní části. Hlavní závěry a informace z tohoto jednání jsou uvedeny níže. Výsledky se následně v květnu zabývalo zastupitelstvo Dolních Životic.

Návrhy a náměty pro Hertice

- 1) **Vytvoření rezervoáru užitkové vody** – zkrácením stávající nádrže o 2/3, prohloubením, zakrytím a umístěním čerpadla pro případné hasičské zásahy. Vytvoření prostoru pro společenské zázemí (dětské hřiště, lavičky), hasiče a akce občanů.
- 2) **Protipovodňová opatření u silnice I/46** – vytvoření malé hrázky (pozemek Jana Lesáka) jako ochrana před přívaly vody z polí nad silnicí I/46 a ve směru od Slavkova.
- 3) **Vybudování kanalizace** – v horní části Hertic a vytvoření nového odtoku. Vytvoření pod obcí menší ČOV a případně retenční nádrž k zachycení přívalových srážek.
- 4) **Oprava veřejné komunikace v Herticích** – po dokončení kanalizace
- 5) **Posílení vysokého napětí** – po pozemcích vedle obecní cesty. Umístění vedení v zemi.
- 6) **Odborná údržba stromů a zeleně na návsi**

3.3 VEŘEJNÁ SETKÁNÍ

Při přípravě strategického plánu byla provedena dvě veřejná setkání s občany s cílem získat podněty pro návrhovou část strategie.

První setkání proběhlo dne 3. května 2016 a bylo určeno seniorům v obci. Byly zde představeny výsledky dotazníkového šetření a diskutovány problémy, které vnímají občané v obci. Tohoto setkání se zúčastnilo cca 80 lidí.

Obr. č. 28 Setkání s občany dne 3. května

Druhé veřejné jednání proběhlo dne 7. června 2016 v základní škole. Zde byl představen návrh strategie a byl projednáván zejména zásobník projektů, kterými bude strategický plán naplňován.

Výstupy z obou setkání jsou zahrnuty do strategie.

4. SOUHRN A ROZVOJOVÝ POTENCIÁL OBCE

Obec Dolní Životice je obcí, která je příjemným místem pro bydlení s lesním zázemím obce v JZ části katastru. V obci je – s ohledem na její velikost - zajištěna většina základních služeb a vybavenost, zbývající část služeb - jako jsou např. základní a střední školy a univerzity, úřady, divadlo, speciální obchody apod. - je k dispozici v dopravně dobře dostupné Opavě, případně v Ostravě. Poměrně vyhovující je také vybavenost technickou infrastrukturou (až na chybějící kanalizaci v Herticích a zejména špatný, nevyhovující stav komunikací a chodníků).

Obec nabízí také solidní společenské vyžití. Aktivně zde působí několik sportovních, kulturních a ostatních společenských organizací.

Relativně dobré jsou podmínky také pro sport a rekreaci. Územím obce také prochází jedna cyklistická trasa jedna žlutá turistická značka.

Z provedených analýz vyplývá, že v příštím období je vhodné se zaměřit na několik základních oblastí, jako jsou:

- Rekonstrukce, výstavba a zlepšení stavu obecního majetku a technické infrastruktury
 - o ČOV a oddílná kanalizace (Hertice),
 - o Vodovod v Herticích,
 - o Rekonstrukce budov v majetku obce
 - o Posílení VN v Herticích
- Doprava
 - o Bezpečnost automobilové dopravy – výjezdy na silnici I/46,
 - o Dostavba a opravy chodníků a místních komunikací,
 - o Zlepšení dopravní obslužnosti veřejnou dopravou
- Obnova a rozvoj veřejné zeleně a veřejných prostranství, především:
 - o Realizace veřejných prostranství,
 - o Výsadba a údržba alejí mimo obec (aleje, linie, meze)
 - o Revitalizace návsi v Herticích
- Rozvoj kvality služeb v obci, vybavenosti a podpora společenského života
 - o Podpora společenského života a činnosti spolků
 - o Rozvoj a využití sociálních služeb - vybudování denního stacionáře
 - o Vybudování zázemí pro společenské akce v Herticích
- Podpora sportu, rekreace a volnočasových aktivit
 - o Dovybavení a dokončení stávajících investic v této oblasti
- Životní prostředí a bezpečnost
 - o Zlepšování kvality ovzduší – modernizace spalovacích zařízení a zateplování,
 - o Výsadby zeleně na veřejných prostranstvích,
 - o Využití obnovitelných zdrojů energie
 - o Údržba zeleně
 - o Protipovodňová opatření
- Meziobecní spolupráce
 - o Svazek obcí Mikroregionu Hvozdnice a MAS Opavsko
 - o Svazek obcí pro provoz skupinového vodovodu Litultovice, Euroregion Silesia

Obec se bude ucházet o jakékoliv dotace, pokud bude pro obec výhodná a bude vycházet z požadavků a potřeb občanů.

5. SWOT ANALÝZA

5.1 ÚVOD

SWOT analýza je metoda, jejíž pomocí je možno identifikovat silné (ang: Strengths) a slabé (ang: Weaknesses) stránky, příležitosti (ang: Opportunities) a hrozby (ang: Threats) spojené s danou obcí (městem, regionem). Jedná se o metodu analýzy užívanou při analýze a tvorbě rozvojových dokumentů a je nástrojem strategického (dlouhodobého) plánování rozvoje obce.

Základ metody spočívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktorů, které jsou rozděleny do 4 výše uvedených základních skupin. Vzájemnou interakcí faktorů silných a slabých stránek na jedné straně vůči příležitostem a nebezpečím na straně druhé lze získat nové kvalitativní informace, které charakterizují a hodnotí úroveň jejich vzájemného střetu.

5.2 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza byla sestavena na základě výše v textu uvedených skutečností (statistická data, UAP 2014...), dále na základě informací od starosty obce a dotazníkového šetření.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
- Mladší obyvatelstvo ve srovnání s ORP Opava - Většina obyvatel žije ve vlastních domech a bytech - Stále probíhá individuální výstavby rodinných domů - Blízkost škol, zaměstnání, úřadů, kultury apod. - Dobrá základní vybavenost obce službami — praktický lékař, pošta, úřad, obchod, obecní rozhlas, knihovna, hřbitov... - Fungující mateřská škola a základní škola (1.-5. Ročník) - Fungující systém odpadového hospodářství (včetně BIO odpadu) - Fungující průmyslová zóna - V obci jsou funkční zemědělské farmy - Obec neleží přímo na hlavní silnici s vysokým provozem motorových vozidel - Obcí prochází cyklistická a turistická stezka - Atraktivní údolí říčky Hvozdnice v blízkosti centra obce - V obci je vysoký počet památek a atraktivních míst pro turistiku - Vyhovující infrastruktura pro sport, kulturu a volný čas (místnost pro spolky, tělocvična, hřiště, tenisový kurt...) - Vysoký počet společenských a sportovních akcí konaných místními spolky	- Nižší stupeň vzdělání v porovnání s SO ORP Opava, MSK i ČR - Chybějící vodovod, oddílná kanalizace a ČOV v části Hertice - Chybějící denní stacionář - Kvalita životního prostředí (orná půda, ovzduší, zeleň) - Nízký podíl lesních ploch, vysoké zornění zemědělské půdy a nízký koeficient stability území - Nevyhovující stav některých úseků chodníků a cest (např. chodník do Litultovic) - Riziko povodní a vodní eroze
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
- Evropské fondy - Meziobecní spolupráce - Rozšíření sociálních služeb - Potenciál energetických úspor - Komplexní pozemkové úpravy	- Zhoršení ekonomické situace v regionu - Příliš rychlý nárůst počtu nových obyvatel - Neřešení míst pro obytnou výstavbu

STRATEGICKÁ ČÁST

6. NÁVRHOVÁ – STRATEGICKÁ ČÁST

6.1 VIZE ROZVOJE OBCE

Vize představuje dlouhodobý obraz o budoucnosti obce, o tom, jak se bude obec měnit a zlepšovat, soubor představ a priorit obce. Vize je „směrovkou“ rozvoje. Časový horizont vize je v rozmezí 10–20 let a její naplnění by mělo být dosaženo realizací strategického plánu.

Rozvojová vize definuje stav, ve kterém by se obec měla v daném časovém období nacházet a k němuž by měla směřovat. Vize je dlouhodobější než časové působení strategického plánu a pomáhá zajistit směry rozvoje obce i pro nadcházející období.

Pro naplňování vize jsou stanoveny dílčí prioritní oblasti, v rámci kterých jsou stanoveny programové cíle na období do r. 2022 (až 2025). Způsob dosažení programových cílů je následně podrobněji rozepsán včetně uvedení příkladů konkrétních opatření, aktivit nebo projektů, které vedou k naplňování těchto cílů a které má obec zájem v příštím období uskutečnit.

Vize rozvoje obce Dolní Životice vychází z provedených analytických šetření, setkání s občany, dotazníkového šetření, reflektuje současný stav a je základním východiskem pro směřování obce v příštím období:

Dolní Životice jsou dobře vybavenou a bezpečnou obcí s širokou nabídkou možností pro trávení volného času a kvalitním životním prostředím, která je příjemným místem pro život svých obyvatel.

Uvedená stručná vize je podrobněji interpretována:

- **Dobře vybavená a bezpečná obec** – v obci je zajištěna základní vybavenost a infrastruktura odpovídající velikosti obce (obecní úřad, společenské prostory, sportoviště, pohostinství, vyřešené čištění odpadních vod, kvalitní cesty a chodníky ...). Nabídka služeb s nadmístním významem (zdravotní péče, střední školy, úřady, kultura apod.) je zajištěna v nedaleké Opavě.
- **Kvalitní životní prostředí** – zachovalá krajina v údolí Hvozdnice, dobrá kvalita ovzduší a klidné prostředí. Zajištěné čištění odpadních vod, dostatek pitné vody a ochrana před povodněmi a erozí.
- **Příjemné podmínky pro život svých obyvatel** – strategický plán je zaměřen především na obyvatele obce. Pouze menší část je zacílena na potenciální návštěvníky obce. Tj. vybavenost pro sportovní a společenské akce a také nabídka pracovních příležitostí (v průmyslové zóně).

6.2 PRIORITNÍ OBLASTI ROZVOJE A PROGRAMOVÉ CÍLE

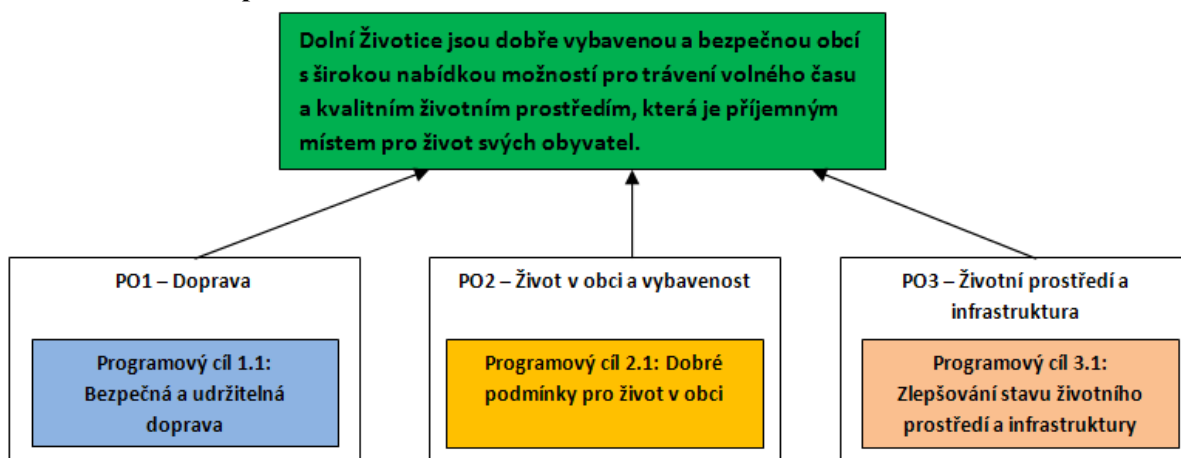
Na základě výše provedených analýz a v souladu s rozvojovou vizí území byly stanoveny tyto dílčí prioritní oblasti zaměření strategie:

- Prioritní oblast 1: Doprava
- Prioritní oblast 2: Život v obci a vybavenost
- Prioritní oblast 3: Životní prostředí a infrastruktura

K jednotlivým prioritním oblastem jsou dále stanoveny programové cíle. Ty jsou uvedeny níže na schématu znázorňující strom cílů. K jednotlivým programovým cílům jsou následně uvedeny příklady podporovaných opatření a projektů – viz dále. Současně jsou pro potřeby budoucího vyhodnocování plnění strategie navrženy také možné indikátory pro hodnocení konkrétních výsledků strategie.

Programové cíle stanovují, čeho chce obec dosáhnout realizací strategického plánu. Časově se váží k platnosti strategického plánu, tj. do roku 2022 (až 2025). Jsou stanoveny na základě definovaných problémů a vyjadřují žádoucí stav obce, kterého by mělo být dosaženo. Cíle jsou v souladu s vizí a vzájemně se doplňují.

Obr. 29: Strom cílů pro obec Dolní Životice

Následuje popis strategie – tj. popis prioritních oblastí a programových cílů. Kromě samotného popisu jsou také uvedeny:

- Příklady podporovaných opatření a projektů
- Návrh indikátorů pro hodnocení výsledků – využitelných zejména při hodnocení naplňování strategie (podrobněji viz kap. 8 – Realizační část)
- Možnosti financování

6.2.1 Prioritní oblast 1 – Doprava

Dopravní dostupnost obce Dolní Životice je poměrně solidní – obcí prochází silnice I/46 a Opava je autem dostupná během 10-15 minut jízdy autem. Intenzita dopravy v obci je nízká, hlavní dopravní tah prochází mimo zástavbu obce. V obci jsou 4 autobusové zastávky a četnost autobusové dopravy je ve všední dny dostatečná, o víkendech nižší. Železniční trať je využívána pouze v letní sezóně.

Obcí prochází cyklistická trasa č. 6221, která však slouží spíše pro rekreaci než dojížděku do zaměstnání.

Část obecních komunikací a chodníků byla opravena, část vyžaduje rekonstrukci. Místy je vhodné posílit bezpečnost dopravy. Stížnosti jsou na parkování na hl. komunikaci v obci, které často není v souladu s předpisy.

6.2.1.1 Programový cíl 1.1 – Bezpečná a udržitelná doprava

Zájmem obce je průběžná **údržba, rekonstrukce a dobudování místních komunikací a chodníků, a to včetně polních cest**. Nejdůležitější je úsek ve směru Litultovice – Dolní Životice, který je současně využíván jako cyklostezka. Zde se plánuje nejdříve od r. 2017 rekonstrukce.

Dále obec plánuje postupnou **rekonstrukci místních komunikací a chodníků**. Plánuje se rekonstrukce ulice U Sušárny, která současně podporuje rozvoj výroby v průmyslové zóně Nový Dvůr. Předpokládá se rekonstrukce i dalších úseků místních komunikací, jako jsou např. ulice Uličky, Na Hrázkách a další. Taktéž bude potřeba rekonstruovat ve střednědobém horizontu místní komunikaci v Herticích.

Chodníky jsou většinou opravené, předpokládá se jejich rekonstrukce v ulicích Nádražní, Krátká apod.

Průběžně bude prováděna rekonstrukce **veřejného osvětlení** s cílem zvýšení jeho efektivity a snížení provozních nákladů. Obec také bude při instalaci nového, či postupné výměně stávajícího pouličního osvětlení omezovat světelné znečištění oblohy. Osvětlení je potřeba dořešit např. na ulicích Kostelíková a Polní.

V oblasti **bezpečnosti dopravy** budou realizována menší opatření, jakými mohou být přechody pro chodce, zpomalovací prahy nebo jiná opatření (vytvoření míst pro přecházení – U Sušárny). Zájem o přechody se týká např. Hertic, lokality mezi zámekem a obchodem apod. Řešeno bude také bezpečné parkování u veřejných objektů a na hlavní silnici v obci.

Podporována bude také cyklistická a **veřejná autobusová doprava** s cílem zajistit dopravní obslužnost pro obyvatele obce. Kromě úseku Litultovice – Dolní Životice je plánována cyklostezka ve směru Jakartovice - Opava, která prochází i přes Dolní Životice, má územní rozhodnutí a přispěla by i k bezpečnější dojížděce do zaměstnání. Při budování nových nebo rekonstrukce stávajících komunikací a cyklostezek je možné je přizpůsobit i pro potřeby in-line bruslení, kočárkům apod. V letní sezóně by měla být (mimo kompetenci obce) také vlaková trať z Opavy do Svobodných Heřmanic.

6.2.1.2 Zásobník plánovaných a potenciálních projektů**Tab. 21: PO Doprava – zásobník plánovaných a potenciálních projektů**

	Projekt	Poznámka - komentář
1	Rekonstrukce komunikace z Litultovic do D. Životic	V plánu na rok 2017 – v přípravě
2	Rekonstrukce ul. U Sušárny a vytvoření místa pro přecházení	Pro podporu výroby v průmyslové zóně a bezpečnosti
3	Rekonstrukce místní komunikace - Uličky	
4	Rekonstrukce místní komunikace – Na Hrázkách	
5	Rekonstrukce místní komunikace v Herticích	
6	Rekonstrukce ul. Nové Domky	Dle zpracované studie
7	Rekonstrukce chodníku - ul. Nádražní	
8	Rekonstrukce chodníku - ul. Krátká	
9	Rekonstrukce osvětlení – ul. Kostelíková	
10	Rekonstrukce osvětlení – ul. Polní	
11	Přechod pro chodce – mezi zámkem a obchodem	
12	Přechod pro chodce – Hertice u zastávky	
13	Spolurealizace cyklostezky Jakartovice - Opava	

6.2.1.3 Návrh indikátorů a možnosti financování

Návrh indikátorů pro hodnocení výsledků:

- Délka rekonstruovaných nebo vybudovaných chodníků (m)
- Délka rekonstruovaných komunikací (m)
- Délka nově vybudovaných cyklostezek
- Počet zrealizovaných dopravních bezpečnostních opatření (počet)

Možnosti financování:

- OP Doprava 3.1.
- Integrovaný regionální OP 1.2.
- Moravskoslezský kraj - Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje
- Moravskoslezský kraj - Program na podporu přípravy projektové dokumentace

6.2.2 Prioritní oblast 2 – Život v obci a vybavenost

V obci působí několik aktivních spolků, které společně s obcí pořádají v průběhu roku řadu společenských akcí, které lze provozovat např. v tělocvičně. V obci funguje pošta, mateřská a základní škola, obchod, pohostinství (aktuálně zavřené), zdravotní středisko, dům s pečovatelskou službou a domov pro osoby se zdravotním postižením na zámku. Další služby jsou dobře dostupné v nedaleké Opavě.

6.2.2.1 Programový cíl 2.1 – Dobré podmínky pro život v obci

Obec bude podporovat v rozumné míře **novou výstavbu rodinných domů**, která bude v souladu s územním plánem. V největší lokalitě pro novou výstavbu (ul. Polní) bude pro potřeby usměrnění rozvoje dané lokality zpracována územní studie. Podpora bude dále spočívat např. v podílu na zajišťování dopravní a technické infrastruktury v této lokalitě.

Zájmem obce je **zachování a zlepšování služeb** v obci. Z tohoto důvodu bude (s ohledem na technické a ekonomické možnosti) podporováno zachování pošty v obci, ať už ve spolupráci s Českou poštou nebo jiným partnerem. Nevyhovující je stav budovy zdravotnického střediska, která již nesplňuje moderní požadavky. Budou prověřeny a porovnány 2 základní varianty - rekonstrukce stávající budovy nebo výstavby nového objektu (např. v areálu bývalého JZD) – a následně rozhodnuto o dalších krocích.

Dále budou prováděny rekonstrukce a **zlepšování stavu obecního majetku**. V plánu je zateplení obecního úřadu, díky kterému bude zlepšen jak jeho technický stav, tak i sníženy jeho provozní náklady. Řešeny budou i další obecní objekty v obci, kdy dlouhodobý cílem je zajištění jejich dobrého stavu a adekvátního využití, případně prodej. Také bude podporována **bezbariérovost v obci**, a to především u veřejných objektů a jinde dle konkrétní potřeby.

Zájmem obce je zajištění **využití areálu bývalého JZD (brownfield)**, který je z větší části v majetku obce. Konkrétní využití zatím není určeno, potenciálně zde mohou být lokalizovány služby potřebné do budoucna v obci, jako je zdravotní středisko, denní stacionář, technické zázemí pro obec aj.

V Dolních Životicích je vedením obce nebo místními aktivními spolky v průběhu roku pořádána celá řada **společenských akcí**, ať už pravidelné nebo jednorázové. Bude zachována **podpora spolků a společenských akcí včetně zájmové činnosti dětí a mládeže** ze strany obce, a to jak finančními příspěvky, tak i při zajištění odpovídajícího zázemí, vybavenosti apod. Budou podporovány jak akce na úrovni samotné obce, tak projekty meziobecní spolupráce zejména v rámci mikroregionu Hvozdnice nebo MAS Opavsko a přeshraniční projekty spolupráce, především s vazbou na Polsko.

Bude **modernizována tělocvična**, která je využívána pro sportovní a společenské akce. Bude zlepšeno hygienické zázemí a šatny, čímž se zvýší možnosti pro její využití. Současně je ze strany obce zájem na **vytvoření společenského prostoru** pro pořádání větších společenských akcí (nad 50 osob). Možností je využití aktuálně nevyužívaného objektu pohostinství, který je v majetku Jednoty.

V Herticích chybí prostory pro pořádání společenských akcí, ať už vnitřních nebo venkovních. Zvažována je zde úprava návsi a také zajištění vnitřních prostor, které budou sloužit jak místním hasičům, tak i pro akce obyvatel obce.

Mezi občany je zájem o vznik klubu důchodců. V případě jeho založení ze strany občanů jej bude obec podporovat obdobně jako další spolky v obci.

V případě potřeby a zájmu ze strany obyvatel obce bude ve spolupráci s poskytovacími organizacemi **rozvíjena terénní pečovatelská služba** v místě bydliště seniorů a jiných zdravotně znevýhodněných občanů. Zajištění této domácí péče představuje jednu z hlavních a nejvíce efektivních forem zdravotní a sociální podpory. Do budoucna je zde potenciální možnost **zřízení denního stacionáře pro seniory**, kde by jim byly v průběhu dne zajišťovány základní služby a volnočasové aktivity.

V oblasti sportu se předpokládá údržba a **postupný rozvoj stávajících sportovišť** a postupné zlepšování jejich vybavenosti a zázemí. Možností je např. doplnění vybavení o venkovní posilovací prvky, drobné hrací prvky pro děti aj.

Komunikace obce s občany probíhá na nadstandardní úrovni. Obec má zájem pokračovat v postupném rozvíjení této **komunikace s využitím nových technologií**. Z tohoto důvodu je možné uvažovat o zřízení facebookového profilu obce nebo např. zajištění varovných či informačních SMS a další. Bude se pokračovat rovněž ve využívání obecního rozhlasu.

V lokalitě Nový Dvůr se aktuálně úspěšně rozvíjí **průmyslová zóna**, která přináší pracovní příležitosti pro místní obyvatele a prostředky do rozpočtu obce. Obec má zájem na dalším rozvoji této zóny a bude jí nápomocná např. formou spolupráce na zajištění dopravní a technické infrastruktury.

6.2.2.2 Zásobník plánovaných a potenciálních projektů

Tab. 22: PO Život v obci a vybavenost – zásobník plánovaných a potenciálních projektů

	Projekt	Poznámka - komentář
1	Zpracování územní studie a vytvoření nové zóny bydlení na ul. Polní a podpora zajištění dopravní a technické infrastruktury.	S cílem zajistit kvalitní a udržitelnou výstavbu nových domů.
2	Zajištění využití areálu bývalého JZD	Zpracování studie využitelnosti. Potenciál pro služby v obci (zdravotní středisko, denní stacionář, technické zázemí ...)
3	Vytvoření prostoru pro větší společenské akce	Potenciálně v aktuálně nevyžívané restauraci (vlastník Jednota), případně v areálu JZD.
4	Podpora zachování funkční pošty v obci	Zastupitelstvo v r. 2016 odmítlo poštu převzít, bude však podporovat její zachování.
5	Rekonstrukce, případně vybudování nové budovy zdravotního střediska a vytvoření bezbariérového přístupu	Nutno vybrat vhodnou variantu
6	Zateplení obecního úřadu	Zlepšení technického stavu a snížení provozních nákladů
7	Modernizace tělocvičny	Zlepšení hygienického zázemí a šaten
8	Hertice – zpracování studie úpravy využití stávající návsi a následná realizace	Řešitelné po vyřešení kanalizace. Řešit zeleň, veřejné prostranství, úpravy vodní nádrže a zázemí pro společenské akce.
9	Hertice – vybudování objektu pro společenské zázemí	Možno v návaznosti na úpravu návsi.
10	Podpora vzniku klubu důchodců	Tj. v případě aktivního zájmu ze strany občanů
11	Zřízení denního stacionáře pro seniory	Potenciální možnost ve výhledu
12	Zřízení obecního facebookového profilu	Pro komunikaci s občany

6.2.2.3 Návrh indikátorů a možnosti financování

Návrh indikátorů pro hodnocení výsledků:

- Počet a návštěvnost kulturních/společenských akcí v obci (počet)
- Rekonstrukce tělocvičny (Ano/Ne)
- Zateplení obecního úřadu (Ano/Ne)
- Zřízení denního stacionáře a jeho využití (Ano/Ne – počet klientů)

Možnosti financování:

- Integrovaný regionální OP 2.4., 3.3.
- OP Životní prostředí 5.1.
- OP Zaměstnanost 2.2.1. a 2.2.2.
- Interreg V-A Česká republika – Polsko 2.1, 4.1.
- MMR - Podpora územního plánování
- Moravskoslezský kraj - Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje
- Moravskoslezský kraj - Program na podporu přípravy projektové dokumentace
- Moravskoslezský kraj - Program podpory aktivit v oblasti kultury

6.2.3 Prioritní oblast 3 – Životní prostředí a infrastruktura

Stav životního prostředí v obci je poměrně solidní. Obec se nachází v převážně zemědělské krajině, která je oživena zachovalým údolím řeky Hvozdnice. Hlavní dopravní tah vede mimo zástavbu obce, čímž jsou omezeny negativní vlivy dopravy z hlediska kvality ovzduší a hlukové zátěže. Kvalita ovzduší bývá zejména v zimních měsících zhoršená, překračovány jsou imisní limity pro prachové znečištění a benzo(a)pyren. Příčinou je znečištění z Ostravska a spalování nevhodných paliv při vytápění domácností.

Velká část obce je taktéž ohrožována povodněmi z toku Hvozdnice a z přívalových srážek, což vyplynulo např. ze Studie proveditelnosti k realizaci přírodně blízkých protipovodňových opatření na území obcí Mikroregionu Hvozdnice.

Technická infrastruktura v Dolních Životicích je v poměrně dobrém stavu, horší situace je v Herticích, kde je do budoucna žádoucí infrastrukturu dobudovat.

6.2.3.1 Programový cíl 3.1 – Zlepšování stavu životního prostředí a infrastruktury

V oblasti technické infrastruktury bude obec podporovat **rozvoj infrastruktury v místní části Hertice**. Zde je ve střednědobém horizontu žádoucí zajistit odpovídající podmínky pro čištění odpadních vod. Vzhledem k velikosti obce a z ekonomického a technického hlediska jeví jako nejvhodnější postupná instalace lokálních ČOV, možné jsou i další varianty (decentralizované čištění apod.). Obec bude pokračovat v příspěvku na pořízení domácí ČOV.

V případě Dolních Životic se rovněž předpokládá **rozšiřování kanalizace** i do ploch pro novou výstavbu. Samoty a okrajové části bez napojení kanalizace jsou řešitelné lokální ČOV). Postupně bude rekonstruována a dobudována také dešťová kanalizace.

V rámci Hertic bude rovněž podporováno napojení této části na veřejný vodovod, a to pravděpodobně na vodovod obsluhující průmyslovou zónu v Novém Dvoře. Posíleno by mělo být také vedení vysokého napětí (VN).

Důležitá z hlediska zdraví je kvalita ovzduší. Z tohoto důvodu má obec zájem na využití podpor na **zateplování veřejných a soukromých objektů a modernizaci spalovacích zařízení** – např. tzv. Kotlíkové dotace nebo Nová zelená úsporám. V rámci svých možností je proto bude podporovat (např. šíření informací).

Podél toku Hvozdnice a na zemědělské půdě je důležité zajištění **protipovodňové a protierozní ochrany a taktéž ochrany před suchem**. Toto je nutné řešit se správci toků, ve spolupráci s místními zemědělci a zejména majiteli pozemků. Mezi hlavní možnosti patří opatření pro zadržení vody v krajině (meze, remízky, zasakovací pásy, drobné vodní prvky...), dílčí úpravy toků apod., tj. v souladu se Studií proveditelnosti k realizaci přírodně blízkých protipovodňových opatření na území obcí Mikroregionu Hvozdnice. Předpokládá se **realizace komplexních pozemkových úprav**, které by měly napomoci také realizaci výše uvedených opatření.

V obci bude prováděna údržba a průběžná **obnova veřejné zeleně a veřejných prostranství**. Toto bude řešeno v centru obce, v oblasti průmyslové zóny a v krajině, zejména v případě alejí. Při výsadbách zeleně je vhodné využívat stanovištně vhodných dřevin, v případě ovocných dřevin se dá zvážit i využití starších krajových odrůd. Další možností jsou realizace biokoridorů a **zlepšování stavu přírodních prvků v krajině**. Zde bude postupováno v souladu s územním plánem. S ohledem na přírodní hodnotu údolí řeky Hvozdnice je také důležité zajištění ochrany krajinného rázu, tj. především omezení výstavby v tomto prostoru v blízkosti toku.

Průběžně bude zlepšován také systém odpadového hospodářství.

6.2.3.2 Zásobník plánovaných a potenciálních projektů

Tab. 23: PO Životní prostředí a infrastruktura – zásobník plánovaných a potenciálních projektů

	Projekt	Poznámka - komentář
1	Podpora pořizování domácích ČOV ze strany obce	V Herticích a okrajových částech obce mimo dosah kanalizace
2	Rozšiřování kanalizace v D. Životicích do ploch nové výstavby	
3	Napojení Hertic na veřejný vodovod	Z průmyslové zóny Nový Dvůr
4	Posílení vedení vysokého napětí v Herticích	
5	Podpora modernizace vytápění domácností (Kotlíková dotace) a zateplování soukromých objektů (Zelená úsporám)	Informační podpora
6	Realizace komplexních pozemkových úprav	Organizačně řeší Státní pozemkový úřad
7	Protipovodňová a protierozní opatření	Dle územního plánu
8	Revitalizace zeleně v zámeckém parku včetně vyčištění rybníků	
9	Revitalizace zeleně v centru obce	Dle zpracované inventarizace veřejné zeleně
10	Rekonstrukce a dobudování úseků dešťové kanalizace v ul. Na Hůrce, Štáblovská, Zámecká a Hertice)	
11	Úprava zeleně a prostoru okolo kostela	Dle zpracované studie

6.2.3.3 Návrh indikátorů a možnosti financování

Návrh indikátorů pro hodnocení výsledků:

- Počet vysázených stromů (ks)
- Podíl obyvatel napojených na kanalizaci se zakončením na ČOV

Možnosti financování:

- OP Životní prostředí 1.1., 1.2., 1.3., 2.1., 3.1., 3.2., 4.3., 4.4., 5.1
- Program rozvoje venkova
- Národní program Životní prostředí 1.1., 1.2., 4.2., 5.4
- Nová zelená úsporám
- MZe – Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích
- Moravskoslezský kraj - Podpora obnovy a rozvoje venkova Moravskoslezského kraje
- Moravskoslezský kraj - Program na podporu přípravy projektové dokumentace

7. VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY V ÚZEMÍ

7.1 STRATEGICKÉ DOKUMENTY V ÚZEMÍ

Obec Dolní Životice má některé základní dokumenty, ze kterých bylo vycházeno, a které jsou zohledněny. Především se jedná o územní plán a rozpočet obce. Územní plán je platný a strategický plán musí být s územním plánem ve vzájemném souladu.

Strategický plán rozvoje obce by měl být v souladu především s nadřazeným krajským dokumentem, kterým je Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020, jež byla aktualizována v roce 2013, a dále s hlavními dokumenty na úrovni ČR a kraje, v oblasti územního plánování zejména Zásady územního rozvoje MSK. Přehled hlavních aktuálních rozvojových dokumentů/strategií je uveden níže. Nejedná se o vyčerpávající přehled, pouze o ty nejzásadnější.

7.1.1 Hlavní strategické a rozvojové dokumenty

Rozvojové strategie

Moravskoslezský kraj

- Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 – 2020, Moravskoslezský kraj, aktualizace 2013
- Další dílčí koncepční dokumenty, např. Koncepce ŽP Moravskoslezského kraje, Koncepce ochrany přírody Moravskoslezského kraje

Česká republika

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
- Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, 2010
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020
- Státní politika životního prostředí ČR pro období 2012 - 2020

Územně plánovací dokumentace a územně plánovací podklady

- Územní plán obce Dolní Životice
- Zásady územního rozvoje Moravskoslezského kraje, Moravskoslezský kraj
- Územně analytické podklady SO ORP Opava, 2014

7.2 POPIS HLAVNÍCH VAZEB NA NADŘÁZENÉ DOKUMENTY

7.2.1 Česká republika

Priority Evropské unie byly zohledněny při přípravě Dohody o partnerství pro programové období 2014 – 2020, která je zásadním koncepčním dokumentem pro čerpání finančních prostředků EU v období 2014 – 2020. Vazba stanovených prioritních oblastí na priority Dohody o partnerství je zobrazena v následující tabulce.

Tab. 24: Vazby prioritních oblastí SP rozvoje na problémové oblasti Dohody o partnerství

Problémové oblasti Dohody o partnerství	Prioritní oblasti strategického plánu		
	PO1 – Doprava	PO2 – Život v obci a vybavenost	PO 3 – Životní prostředí a infrastruktura
Konkurenceschopnost ekonomiky		x	x
Infrastruktura	x		x
Veřejná správa		x	
Sociální začleňování a boj s chudobou, systém péče o zdraví		x	
Životní prostředí			x

Základním koncepčním dokumentem ČR v oblasti regionální politiky je Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014-2020 (SRR ČR), která byla schválena usnesením vlády ČR č. 344 ze dne 15. 5. 2013. Strategie je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Strategie má propojovat odvětvová hlediska a přístupy s územními aspekty vyváženého regionálního rozvoje a územní soudržnosti, obsahuje formulace problémových okruhů, priorit a souhrnných cílů, které bude třeba v příštím období sledovat. V r. 2015 byl zpracován Akční plán SRR.

Tab. 25: Vazby prioritních oblastí SP na prioritní oblasti Strategie regionálního rozvoje ČR

Prioritní oblasti Strategie regionálního rozvoje ČR	Prioritní oblasti strategického plánu		
	PO1 – Doprava	PO2 – Život v obci a vybavenost	PO 3 – Životní prostředí a infrastruktura
Regionální konkurenceschopnost	x	x	x
Územní soudržnost		x	
Environmentální udržitelnost			x
Veřejná správa a spolupráce		x	

7.2.2 Moravskoslezský kraj

Základním dokumentem na úrovni Moravskoslezského kraje, se kterým by měl být v souladu strategický plán rozvoje obce, je Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020. Zde je tedy zobrazena vzájemná vazba na úrovni prioritních oblastí a globálních cílů. Vzájemnou vazbu zachycuje následující tabulka.

Tab. 26: Vazby prioritních oblastí SP rozvoje na prioritní oblasti Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020

Prioritní oblasti Strategie rozvoje MSK	Prioritní oblasti Strategického plánu		
	PO1 – Doprava	PO2 – Život v obci a vybavenost	PO 3 – Životní prostředí a infrastruktura
Globální cíl 1 - Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika		x	
Globální cíl 2 – Dobré vzdělání a vysoká zaměstnanost – příležitost pro všechny		x	
Globální cíl 3 - Soudržná společnost – kvalitní zdravotnictví, cílené sociální služby a úspěšný boj proti chudobě		x	
Globální cíl 4 - Kvalitní a kulturní prostředí, služby a infrastruktura pro život, práci a návštěvu	x		x
Globální cíl 5 - Efektivní správa věcí veřejných		x	

8. REALIZAČNÍ ČÁST

8.1 ZPRÁVA O NAPLŇOVÁNÍ STRATEGICKÉHO PLÁNU A ZÁSObNÍK PROJEKTŮ

Hlavní odpovědnost za naplňování cílů strategického plánu a realizaci opatření v něm uvedených má vedení obce (starosta a místostarosta obce), přičemž rozhodovací odpovědnost má zastupitelstvo. Předmětem práce je zajišťovat realizaci projektů po odborné stránce, podporovat spolupracující osoby a organizace při realizaci, připravovat souhrnné zprávy apod.

Celkově musí být strategický plán živým dokumentem, který je podle potřeby doplňován a upravován. Důležitým krokem při zajištění tohoto požadavku je tzv. Zpráva o naplňování strategického plánu a Zásobník projektů (možný samozřejmě i jiný název).

Zpráva o naplňování strategického plánu slouží k pravidelnému monitoringu strategie a je optimální ji v podmínkách obce dané velikosti zpracovat přibližně jedenkrát za 3 roky. Jejím účelem je získat informace o věcném plnění strategického plánu a dosažených výstupech a výsledcích. V tomto dokumentu se shromažďují informace o aktuálním stavu realizace dílčích projektů, aktivit a opatření v daném časovém období. Zpráva přináší informace o situaci v uplynulém období. Vyjma stavu realizace jednotlivých projektů je zde vhodné posuzovat také dosaženou změnu odpovídajících ukazatelů (indikátorů). Současně se jedná o informační zdroj pro občany obce, který je vhodné vyvěsit na webové stránky obce.

Monitorovací data u dokončených projektů (indikátory výstupu) jsou sbírána po ukončení projektu. Výsledná monitorovací data za jednotlivé projekty a opatření jsou vstupem pro zpracování zprávy o naplňování strategie.

Zpráva o naplňování strategie by měla mít základní strukturu členěnou dle jednotlivých priorit a opatření. Zhodnotí výsledky, kterých bylo dosaženo za dané období a podat informaci o věcném pokroku naplňování strategie. Zpráva bude pro jednotlivé prioritní oblasti a opatření obsahovat alespoň tyto základní údaje:

- Prioritní oblast – Programový cíl
- Realizované a připravované projekty, aktivity a činnosti a jejich stručný popis a úspěšnost
- Vyhodnocení monitorovacích indikátorů u ukončených projektů
- Náklady projektů – skutečné a plánované

Zpráva o naplňování strategického plánu bude sloužit jako jeden z podkladů pro přípravu rozpočtu a rozpočtového výhledu obce.

Současně se zprávou je vhodné mít k dispozici zásobník projektů. Zásobník projektů (plánů, investičních akcí apod.) by měl být zpracován takovým způsobem, aby umožňoval průběžně aktualizovat, popř. rozšiřovat záznamy o chystaných projektech a požadavcích. Je vhodné jej rozčlenit podle jednotlivých prioritních oblastí a měl by obsahovat přehled aktivit/projektů/činností plánovaných k realizaci na období platnosti strategického plánu, tj. na roky 2016–2020 (2025). Je třeba zdůraznit, že se nepředpokládá realizace všech uvedených projektových záměrů v daném období, a to s ohledem na finanční, majetkové, kapacitní a další možnosti obce a vnější omezení.

Jedná se o otevřený pracovní dokument, který by měl být dle potřeb obce průběžně aktualizován, zpřesňován, doplňován a upravován a je optimální jej nastavit tak, aby především vyhovoval potřebám obce a stávajícímu systému evidence plánovaných akcí a projektů.

8.2 AKTUALIZACE STRATEGICKÉHO PLÁNU

Strategický plán by měl být živým dokumentem, který reaguje na aktuální dění a potřeby obce, proto je možná jeho aktualizace. Mezi každoročně aktualizované výstupy strategického plánování lze zařadit Zásobník projektových záměrů, který je nejdynamičtěji se měnící částí strategického plánu. Důležité je vyhodnocení strategického plánu v roce 2021-2022 po ukončení stávajícího a před zahájením dalšího programovacího období. Na základě vyhodnocení může být provedena aktualizace.

9. POUŽITÉ ZDROJE INFORMACÍ

- MMR (2012): Metodika tvorby programu rozvoje obce
- Rozbor udržitelného rozvoje ORP Opava, EKOTOXA, 2014
- PZKO zóny Moravskoslezsko, 2016
- Dotazník vyplněný starostou obce
- Anketa obyvatel obce Dolní Životice
- Dotazník pro občany Hertic
- Fotografická dokumentace ze dne 22. 3. 2016
- <http://oldmaps.geolab.cz>
- <http://kontaminace.cenia.cz>
- www.chmi.cz
- www.czso.cz
- www.idos.cz
- www.kr-moravskoslezsky.cz
- www.mapy.cz
- www.nature.cz
- www.rsd.cz
- <http://www.dolnizivotice.cz/>
- <http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/cz/temata/koncepce/plan-rozvoje-vodovodu-a-kanalizaci-uzemi-moravskoslezskeho-kraje-8/>